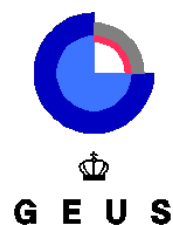

ÅRSRAPPORT

Regnskabsåret 2019

De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland

DE NATIONALE GEOLOGISKE UNDERSØGELSER FOR DANMARK OG GRØNLAND
KLIMA-, ENERGI- OG FORSYNINGSMINISTERIET

Udgivet af De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS)
Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet

Årsrapport – Regnskabsåret 2019

Redaktion: Natasha Jensen

Årsrapport Regnskabsåret 2019 er godkendt af GEUS' bestyrelse den 12. marts 2020.

© De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS)

Øster Voldgade 10, 1350 København K.

Telefon: 3814 2000

Telefax: 3814 2050

E-post: geus@geus.dk

www.geus.dk

Indhold

1. PÅTEGNING	5
2. BERETNING	7
2.1 Præsentation af GEUS	7
2.1.1 GEUS' mission.....	7
2.1.2 GEUS' vision	7
2.1.3 GEUS' kerneopgaver	7
2.2 Ledelsesberetning	9
2.2.1 Årets faglige aktiviteter	9
2.2.2 Årets økonomiske resultater.....	10
2.2.3 GEUS' økonomiske hoved- og nøgletal.....	11
2.2.4 Hovedkonto	11
2.3 Kerneopgaver og ressourcer	12
2.3.1 Oversigt over opgaver og ressourcer.....	13
2.4 Målrapportering	13
2.4.1 Oversigt over årets resultatopfyldelse; Arbejdsprogram 2019	14
2.4.2 Oversigt over årets resultatopfyldelse: Mål- og resultatplan.....	16
2.4.3 Målrapportering – uddybende analyser og vurderinger.....	16
2.5 GEUS' forventninger til det kommende år	19
3. REGNSKAB	22
3.1 Anvendt regnskabspraksis	22
3.2 Resultatopgørelse	22
3.3 Balancen	24
3.4 Egenkapitalforklaring	26
3.5 Likviditet og låneramme	27
3.5.1 Opfølgning på låneramme.....	27
3.5.2 Opfølgning på øvrige likviditetsregler	28
3.6 Opfølgning på løsumsloft	28
3.7 Bevillingsregnskabet	28
4. BILAG TIL ÅRSRAPPORTEN	29
4.1 Noter til resultatopgørelse og balance	29
4.1.1 Noter til balancen	29
4.2 Indtægtsdækket virksomhed	31
4.3 Gebyrfinansieret virksomhed	31
4.4 Tilskudsfinansierede aktiviteter	31
4.5 Forelagte investeringer	31
4.6 It-omkostninger	32
4.7 Grønlandsrelaterede opgaver	32
4.8 Ekstern finansiering	32
4.9 Geocenterbevilling	33
4.10 Afrapportering for programområder, målrapportering samt uddybende analyser	33
4.10.1 Strategiske indsatsområder på de faglige programområder.....	34
4.10.2 Tværgående strategisk indsats inden for organisations- og personaleudvikling	37
4.10.3 Opfølgning på GEUS' mål og resultatplan 2019.....	38
GEUS' ORGANISATION 2019	42

I. PÅTEGNING

Årsrapporten omfatter:

Årsrapporten omfatter den hovedkonto på finanslov 2019, som De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland - GEUS / CVR 55145016 er ansvarlig for: § 29.41.01 De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland - GEUS (Statsvirksomhed), herunder de regnskabsmæssige forklaringer, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for 2019.

Påtegning

Det tilkendegives hermed:

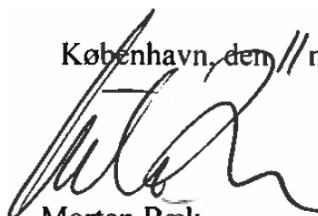
1. At årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejl-informationer eller udeladelser, herunder at målopstillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende,
2. at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, og
3. at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af institutionen, der er omfattet af årsrapporten.

København, den 9. marts 2020

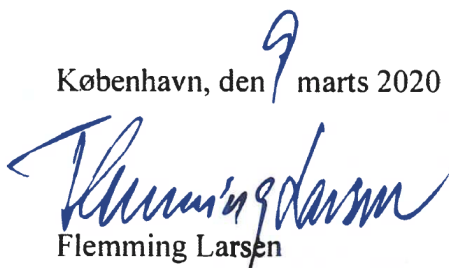
Minik Thorleif Rosing
Bestyrelsesformand
GEUS

København, den 11. marts 2020

Morten Bæk
Departementschef
Klima-, Energi- og
Forsyningsministeriet

København, den 9. marts 2020

Flemming Larsen
Adm. Direktør
GEUS

2. BERETNING

2.1 Præsentation af GEUS

De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS) er en selvstændig og uafhængig forskningsinstitution og statsvirksomhed under Klima-, Energi- og Forsynings- ministeriet (KEFM). GEUS' opgaver er fastlagt i *Lov nr. 536 af 6. juni 2007 om De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland* og i *Vedtægt af 7. oktober 2008 for De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland*. GEUS ledes af en bestyrelse og en direktion.

En række af GEUS' opgaver er fastlagt i anden lovgivning med tilhørende bekendtgørelser (Undergrundsloven, Vandforsyningsloven, Miljømålsloven, Råstofloven og Grønlands selvstyrelov), hvoraf også indberetninger til GEUS' fagdatacentre fremgår.

2.1.1 GEUS' mission

GEUS er ansvarlig for den videnskabelige udforskning af de geologiske forhold i Danmark og Grønland med tilhørende sokkelområder. GEUS skal drive forskning indtil højeste internationale niveau om forhold, som er af betydning for udnyttelsen og beskyttelsen af Danmarks og Grønlands geologiske naturværdier. GEUS skal endvidere foretage kortlægning, overvågning, dataindsamling, dataforvaltning og formidling om de nævnte forhold. GEUS udfører sin forskning uafhængigt af klima-, energi- og forsyningsministeren og skal værne om videnskabsetikken.

2.1.2 GEUS' vision

GEUS' VISION – Geologi for et samfund i forandring

GEUS skal være en internationalt anerkendt, og på udvalgte områder førende, forsknings- og rådgivningsinstitution inden for miljøgeologi, vandressourcer, energi og mineralske råstoffer.

GEUS skal være den centrale institution i rådgivningen af danske og grønlandske myndigheder i alle spørgsmål, hvor geologiske forhold er af betydning.

GEUS skal være det nationale geologiske datacenter, der er i front internationalt og sikrer troværdig og uafhængig information til gavn for offentlighed og erhvervsliv.

GEUS skal være en attraktiv arbejdsplads, hvor etiske normer og sociale værdier er bærende i virksomhedskulturen.

GEUS skal være aktiv i udvikling af geologien i fagets grænseområder.

GEUS skal være toneangivende i at udvikle partnerskab med andre forskningsinstitutioner, erhvervsliv og internationale organisationer.

GEUS skal sammen med parterne i Geocentret være et internationalt kendt forskningscenter, som tiltrækker gæsteforskere og ph.d.-studerende.

GEUS skal være en synlig aktør i den internationale udviklingsbistand vedrørende udnyttelse og beskyttelse af geologiske naturressourcer.

GEUS skal være synlig i samfundet og formidle geologisk viden til offentligheden på en lettilgængelig måde.

2.1.3 GEUS' kerneopgaver

GEUS yder forskningsbaseret geologisk rådgivning til offentlige og private institutioner i natur-, miljø-, energi-, klima- og råstofmæssige spørgsmål og deltager i udførelsen af myndighedsopgaver inden for disse områder. GEUS er det nationale geologiske datacenter og stiller i egenskab heraf data og viden til rådighed for myndigheder, uddannelsesinstitutioner, virksomheder og private m.v.

GEUS' faglige opgaver i 2019 var organiseret i fem kerneopgaveområder, der fremgår af finansloven for 2019:

- Databanker og formidling. Programområdet er organiseret med henblik på at sikre, at GEUS' datasamlinger er samfundsrelevante, er af høj international kvalitet, kan udnyttes af alle potentielle interessenter på en lettilgængelig og teknologisk tidssvarende måde, er sikret forsvarligt for eftertiden, og at fortroligheden af data er sikret.
- Vandressourcer. Programområdet er organiseret med henblik på at opbygge, anvende og formidle viden om de sammenhænge, der har betydning for udnyttelsen og beskyttelsen af dansk grundvand og befolkningens drikkevandsforsyning samt grundvandets betydning for dansk natur og miljø.
- Energiråstoffer. Programområdet er organiseret med henblik på at bidrage til at opbygge, anvende og udbrede viden om de materialer, processer og sammenhænge, der er af betydning for efterforskning og udnyttelse af undergrundens energiressourcer i Danmark og Grønland.
- Mineralske råstoffer. Programområdet er organiseret med henblik på at opbygge, anvende og udbrede viden om geologiske materialer, processer og sammenhænge af betydning for udnyttelse og beskyttelse af mineralske råstoffer i Danmark og Grønland.
- Natur og klima. Programområdet er organiseret med henblik på at opbygge og udbrede viden om materialer, processer og sammenhænge af betydning for udnyttelse og beskyttelse af naturressourcerne i Danmark og Grønland, at etablere viden om de danske og grønlandske landskabers dannelse og opbygning af betydningen for landskabsforvaltningen samt at bidrage med forskningsbaseret viden til samfundet om klimaændringer og deres effekter.

GEUS' opgaver i forhold til Grønland er overordnet fastlagt i selvstyreloven og inatsisartutloven om mineralske råstoffer (Råstofloven for Grønland) og aktiviteter af betydning herfor. I selvstyrelovens bemærkninger er afgrænsningen af GEUS' opgaver i forhold til denne lov beskrevet. I medfør af de to love er der indgået en aftale om GEUS' rådgivning af Grønlands selvstyre i råstofspørgsmål mellem klima- og energiministeren i 2009 og medlem af Naalakkersuisut for erhverv og råstoffer i Grønland. Denne aftale er fornyet i august 2014 for perioden 2015-2019. Grønlands selvstyre indstiller bestyrelsesmedlem til GEUS' bestyrelse.

GEUS' opgaver på Færøerne, løses efter aftale med GEUS' kollegainstitution Jarðfeingi i Tórshavn inden for rammerne af en samarbejdsaftale med virkning fra 1. januar 2000.

GEUS indgår i Geocenter Danmark, som er nationalt center for geovidenskabelig forskning, uddannelse, rådgivning, innovation og formidling, og er et formaliseret samarbejde mellem GEUS, Århus Universitet og Københavns Universitet. GEUS bidrager til bachelor-, kandidat- og ph.d.-uddannelserne på universiteterne inden for de kerneområder, hvor GEUS har særlig ekspertise.

GEUS' hovedaktiviteter er fastlagt i Resultatkontrakt 2016-2019, i hvilken også de strategiske indsatsområder er beskrevet. Hvert år udarbejdes et mere detaljeret arbejdsprogram, som sammen med resultatkontrakten kan findes på www.geus.dk.

2.2 Ledelsesberetning

GEUS' aktiviteter inden for forsknings- og udviklingsopgaver har i 2019 taget udgangspunkt i Resultatkontrakt 2016-2019, Arbejdsprogram for 2019 samt Mål og Resultatplan 2019, der er indgået med departementet. Årets faglige resultater er beskrevet detaljeret i rapporten "Faglige Resultater 2019" (www.geus.dk). GEUS' samlede målopfyldelse anses for tilfredsstillende. En gennemgang findes i kapitel 2.4 Målrapporing samt i bilaget, afsnit 4.10.

2.2.1 Årets faglige aktiviteter

GEUS' aktiviteter i 2019 har ydet væsentlige bidrag til vidensgrundlaget for politiske og administrative beslutninger inden for områderne vandressourcer, olie-gas og vedvarende energi, klimaovervågning og – tilpasning, det ydre miljø og mineralske råstoffer. GEUS har i disse sammenhænge arbejdet tæt sammen med de ministerier og styrelser, som har myndighedsopgaver inden for nævnte områder, herunder især Energistyrelsen, Miljøstyrelsen, Udenrigsministeriet, men også øvrige institutioner med opgaver, som gør brug af viden inden for GEUS' kerneopgaver, herunder eksempelvis Danmarks Meteorologiske Institut (DMI), Geodatastyrelsen (GST), Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering (SDFE), Nationalt Center for Miljø og Energi, Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug m.fl. GEUS' videnproduktion har derudover bidraget til Grønlands selvstyres opgaver inden for mineral og olie-gas området, samt i forbindelse med vandkraft, drikkevandskvalitet og turisme. GEUS har via sit kontor i Nuuk styrket relationerne til det grønlandske samfund.

Inden for vandområdet har GEUS bidraget til Miljø- og Fødevareministeriets overvågning af landets grundvandsressourcer og drikkevand og, ved markforsøg, bistået i vurdering af risici for pesticidudvaskning ved regelret anvendelse. GEUS har ligeledes assisteret ministeriet med beregningerne af nye tiltag i Fødevare- og Landbrugspakken, rettet mod målrettet regulering.

GEUS' aktiviteter inden for energiområdet har omfattet deltagelse i en række projekter om udnyttelsen af dyb såvel som overfladenær geotermisk energi samt energilagring i Danmark. Derudover bidrager GEUS til at sikre et fagligt oplyst grundlag for etablering af et CCUS-center (*Carbon Capture, Usage and Storage*). Endelig har GEUS bidraget til udmøntningen af olie- og gasstrategien fra 2017, og i samarbejde med Nunaoil og Selvstyret bidraget til vurderinger af oliepotentialer i Grønland.

GEUS forestår overvågning af indlandsisen i Grønland bl.a. gennem PROMICE, og spiller en central rolle for forståelsen af globale og lokale effekter fx i forhold til afsmeltning af Grønlands indlandsis og havspejlsstigninger. GEUS bidrager også til viden vedr. tilpasning

til klimaændringer, herunder grundvandets betydning fx gennem bidrag til etablering af et Hydrologisk Informations- og Prognosesystem (HIP).

Kortlægning, samt vurderinger af udnyttelsen og sårbarheden ved anvendelsen af mineralske råstoffer i Danmark er sket i tæt samarbejde med Miljøstyrelsen og andre marine forskningsinstitutioner, bl.a. i relation til Danmarks Havstrategi II. Tilsvarende opgaver i Grønland er sket i et tæt samarbejde med Grønlands selvstyre og under Videnscenter for Mineralske Råstoffer (MiMa)-initiativet.

I henhold til FN's Havretskonvention, har GEUS opretholdt et beredskab dækkende de fem kravområder omkring Grønland og Færøerne, og deltaget i internationale møder, hvor arealkrav fra andre relevante nationer er drøftet.

Af særlige opgave i Grønland, har GEUS bistået de grønlandske og danske myndigheders beredskab efter fjeldskredet i Grønland i juni 2017, og har gennemført tre feltarbejdekampagner i 2019. Projektet fortsætter i 2020-21. Derudover har GEUS ledet feltarbejdet ved undersøgelserne ved Camp Century på den grønlandske indlandsis.

Internationalt set har GEUS deltaget i en række enkeltprojekter inden for organisationens fem programområder med fokus på gennemførelse af projekter rettet mod kapacitetsopbygning inden for geovidenskaberne, bl.a. i Ghana, Sydafrika, Vietnam og Kina. På den europæiske scene har GEUS deltaget i en række organisationer, herunder især EuroGeoSurveys (EGS) og underliggende ekspertgrupper og projekter, hvilket giver mulighed for deltagelse i ansøgninger til Horizon 2020, og andre internationale programmer.

Geocenter Danmark er fortsat en hjørnesten i opnåelsen af GEUS' forskningspolitiske mål og øget rekruttering af kandidat- og ph.d.-studerende inden for geologi og beslægtede emner.

2.2.2 Årets økonomiske resultater

Regnskabet er aflagt efter reglerne i Finansministeriets regnskabsbekendtgørelse fra 2018. GEUS' samlede indtægter udgjorde 290,7 mio. kr. i 2019, hvoraf finanslovsbevillingen (139,6 mio. kr.) udgjorde 48 %. GEUS havde i 2019 eksterne indtægter i form af kommercielle aktiviteter 4 % (12,6 mio. kr.) samt program- og kontraktforskning 45 % (131,9 mio. kr.). GEUS havde omkostninger for i alt 290,7 mio. kr. Det realiserede resultat blev følgende et merforbrug på 6,6 mio. kr. Resultatet skal ses i forhold til et ved årets start forventet træk på egenkapitalen på 3,5 mio. kr. som blev opjusteret til 6,0 mio. kr. ved den senestes interne budgetrevision i november måned. GEUS vurderer resultatet som tilfredsstillende.

2.2.3 GEUS' økonomiske hoved- og nøgletal

Tabel 1 – GEUS' økonomiske hoved- og nøgletal

Hovedtal (mio. kr.)	2018	2019	GB 2020
Resultatopgørelse⁽¹⁾			
Ordinære driftsindtægter	-280,7	-280,0	-282,7
Ordinære driftsomkostninger	273,3	286,6	282,7
Resultat af ordinær drift	-7,4	6,7	0,3
Resultat før finansielle poster	-9,0	5,3	0,0
Årets resultat	-7,8	6,6	0,0
Balance			
Anlægsaktiver i alt	25,1	24,3	25,8
Omsætningsaktiver, ekskl. likvider	79,3	74,7	-
Egenkapital	-39,7	-33,1	-33,1
Langfristet gæld	-25,7	-25,7	-25,8
Kortfristet gæld	-84,9	-86,1	-
Finansielle nøgletal (i pct.)			
Udnyttelsesgrad af lånerammen ⁽²⁾	90,0	90,6	100,0
Bevillingsandel	48,8	49,9	50
Personaleoplysninger			
Antal årsværk	285,3	285,7	285
Antal medarbejdere ⁽³⁾	285	293	-
Årsværkspris, i tusinde kr.	588,0	602,0	-

(1): I resultatopgørelsen anvendes samme fortegn som i uddata fra kilden, SKS dvs. plus er udgifter, minus er indtægter og overskud.

(2): I 2018 var lånerammen 27,9 mio. kr. I 2019 er den reduceret med 1,1 mio. kr. til 26,8 mio. kr. I 2020 er den 25,8 mio. kr.

(3): "Antal medarbejdere" er opgjort pr. 31/12 det pågældende år og er ekskl. medarbejdere i jobtræning, studentermedhjælpere og adjungerede seniormedarbejdere.

Tabel 1.1 – Nøgletalsdefinitioner

Nøgletal 2019	Definition
Udnyttelsesgrad af lånerammen	Er opgjort som summen af materielle og immaterielle anlægsaktiver på i alt 24,3 mio. kr. set i forhold til lånerammen på 26,8 mio. kr.
Bevillingsandel	Indtægtsført bevilling på i alt 139,6 mio. kr. set i forhold til ordinære driftsindtægter på i alt 280,0 mio. kr.
Årsværkspris	Personaleudgifter på i alt 172,0 mio. kr. set i forhold til antallet af årsværk, som i 2019 var på 285,7 ÅV.

Kilde: SKS

2.2.4 Hovedkonto

GEUS rapporterer for 2019 for hovedkonto 29.41.01 De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland – GEUS (Statsvirksomhed).

Tabel 2 – GEUS' samlede aktivitet 29.41.01

Drift	(Mio. kr)	Bevilling	TB Bevilling	Finansårets bevilling i alt	Regnskab	Overført overskud ultimo
§29.41.01	Nettoudgiftsbevilling i alt	-128,6	-11,0	-139,6	-146,2	19,8
	Udgifter	271,8	11,0	282,8	290,7	
	Indtægter	-143,2	0,0	-143,2	-144,5	

Kilde: SKS

Udgifter og indtægter under bevilling er fra finansloven 2019. De angivne udgifter og indtægter er indmeldt i forbindelse med udarbejdelse af forslag til finanslov 2019 (FFL19) i foråret 2018. GEUS havde på daværende tidspunkt en forventning om en mindre omsætning, end der endte med at blive realiseret. Det bemærkes, at indtægter og udgifter på finansloven er vejledende, og at GEUS som statsvirksomhed er styret efter nettoudgiftsbevillingsprincippet.

GEUS har ingen administrerede ordninger mv. eller anlægsbevillinger.

2.3 Kerneopgaver og ressourcer

Nedenstående tabel viser fordelingen af årets bevilling, indtægter, omkostninger og resultat fordelt på de opgavetyper, der er specificeret i tabel 6 på finansloven for § 29.41.01.

GEUS' faglige arbejde er organiseret i fem faglige programområder: 1) Databanker og formidling, (2) Vandressourcer, (3) Energiråstoffer, (4) Mineralske råstoffer og 5) Natur og klima.

Tabel 3 – Sammenfatning af økonomi for GEUS' opgaver

Opgaver (mio. kr.)	Bevilling (FL + TB)	Øvrige indtægter	Omkostninger	Andel af årets underskud
0. Generel ledelse og administration	90,0	4,0	97,3	-3,3
Faglige formål, heraf:	49,6	140,5	193,3	-3,3
Programområde 1 – Databanker og formidling	19,1	10,7	29,8	0,0
Programområde 2 – Vandressourcer	3,4	42,2	45,6	0,0
Programområde 3 – Energiråstoffer	10,7	38,1	51,7	-2,9
Programområde 4 – Mineralske råstoffer	15,3	17,8	33,4	-0,3
Programområde 5 – Natur og klima	1,1	31,7	32,8	0,0
I alt	139,6	144,5	290,7	-6,6

Kilde: Navision udtræk

Fordelingen af indtægter afspejler, at de enkelte programområders fulde indtjening inkl. overhead tilfalder programområdet, hvorfor de administrative funktioner under opgave 0 altovervejende teknisk finansieres af bevillingen. I forbindelse med en gennemgående udskiftning af den samlede portefølje af administrative systemer (HR og Økonomi) samt et projekt om en indre renovering af lokaler på Øster Voldgade 10, har GEUS fra starten af året aftalt et træk på tidligere års overførte overskud på 3,5 mio. kr. med departement. Programområdernes bevillingsandel er lig med områdets endelige træk på finanslovsbevillingen tillagt andelen af det samlede underskud. Programområdernes andel af årets underskud er skønnet på baggrund af programområdernes regnskabsmæssige resultat set i forhold til tildelingen.

2.3.1 Oversigt over opgaver og ressourcer

Opgørelsen afspejler regnskabet for 2019 fordelt på programområderne, hvor fællesomkostninger er fordelt på de fem programområder, og udtrykker derfor de enkelte programområders samlede økonomiske volumen. Opgørelsen svarer til den faglige afrapportering for GEUS på programområde niveau.

Tablet 3.1 – Økonomisk resultat på programområder.

Opgaver Programområder (mio. kr.)	Indtægtsført bevilling inkl. årets resultat ⁽¹⁾	Øvrige indtægter	Omkostninger ⁽²⁾
Programområde 1 – Databanker og formidling	34,9	11,4	46,3
Programområde 2 – Vandressourcer	26,4	43,2	69,5
Programområde 3 – Energiråstoffer	41,4	39,3	80,7
Programområde 4 – Mineralske råstoffer	30,5	18,5	48,9
Programområde 5 – Natur og klima	13,1	32,2	45,3
I alt	146,2	144,5	290,7

(1): Tallene i den indtægtsførte bevilling er basistræk på de pågældende programområder.

(2): Kilde: ScanMan udtræk

GEUS finder resultaterne for 2019 tilfredsstillende. En uddybende beskrivelse kan findes i bilagsafsnit 4.10.1.

2.4 Målrapportering

I henhold til GEUS' Arbejdsprogram 2019, der udmønter GEUS' Resultatkontrakt 2016-2019, rapporteres følgende:

- ➔ 14 strategiske indsatsområder fordelt på fem faglige programområder.
- ➔ 12 kvantitative resultatindikatorer, dækkende den langsigtede videnopbygning, forskeruddannelsen og den løbende faglige opgaveløsning, rådgivning og formidling.

→ Tre tværgående strategiske indsatsområder inden for organisations- og personaleudvikling.

Endvidere rapporteres der på ni fokusområder i GEUS' mål- og resultatplan 2019, der er aftalt med departementet.

Aktiviteterne i 2019 omfatter det sidste år i den fireårige resultatkontrakt. I forhold til resultatkontraktens målsætning er den faglige målopfyldelse og fremdriften heri for igangværende mål tilfredsstillende.

2.4.1 Oversigt over årets resultatopfyldelse; Arbejdsprogram 2019

Tabel 4a – Årets resultatopfyldelse

Årets resultatopfyldelse GEUS som helhed i forhold til Arbejdsprogram 2019	Succes- kriterium	Opnåede resultater (aktiviteter)	Grad af opfyldelse
Programområde 1 – Databanker og formidling			
Strategisk indsatsområde:			
1a Data services til professionelle brugere og forskning	Opfyldt	4 af 4 opfyldt	Opfyldt
1b Geologi i det offentlige rum	Opfyldt	5 opfyldt, 1 ikke opfyldt	Opfyldt*
1c Geologien i 3 dimensioner	Opfyldt	4 opfyldt, 1 ikke opfyldt	Delvist opfyldt
Programområde 2 – Vandressourcer			
Strategisk indsatsområde:			
2a Vand- og stofkredsløbet	Opfyldt	18 opfyldt, 2 ikke opfyldt	Delvist opfyldt
2b Bæredygtig grundvandsbaseret vandforsyning	Opfyldt	15 af 15 opfyldt	Opfyldt
2c Vandet og geologien i byer	Opfyldt	7 af 7 opfyldt	Opfyldt
Programområde 3 – Energiråstoffer			
Strategisk indsatsområde:			
3a Olie og gas i Nordsoen	Opfyldt	8 opfyldt, 1 ikke opfyldt	Opfyldt**
3b Grøn energi i undergrunden	Opfyldt	6 af 6 er opfyldt	Opfyldt
3c Olie og gas i Grønland	Opfyldt	7 af 7 er opfyldt	Opfyldt
3d Geologiske og teknologiske modeller for Nordatlanten og Arktiske Ocean	Opfyldt	4 af 4 er opfyldt	Opfyldt
Programområde 4 – Mineralske råstoffer			
Strategisk indsatsområde:			
4a Regionale vurderinger af potentielle ressourcer	Opfyldt	14 opfyldt, 1 delvist, 2 ikke opfyldt	Delvist opfyldt
4b Ressourcevurdering af basale og kritiske mineraler og råstoffer	Opfyldt	9 opfyldt, 1 ikke opfyldt	Opfyldt***
Programområde 5 – Natur og klima			
Strategisk indsatsområde:			
5a Iskapper og gletsjerdynamik	Opfyldt	9 af 9 er opfyldt	Opfyldt
5b Klimaet i fortid og nutid	Opfyldt	11 af 11 er opfyldt	Opfyldt
Langsigtet videnopbygning			
Videnskabelige artikler i internationale tidsskrifter/ publikationer med referee, inkl. GEUS' egne serier – point efter bibliometriske scorere	160	201	Opfyldt
Videnskabelige publikationer i øvrigt (inkl. bidrag til bøger)	38	48	Opfyldt
Konferencebidrag med abstract (foredrag og posters)	155	87	Ikke opfyldt
Forskeruddannelse			
Forsknings- og samarbejdsprofessorer (middel måltal)	6	6	Opfyldt
Ph.d.-grader med GEUS-vejleder i perioden 1.11.2018 – 31.10.2019	12	9	Ikke opfyldt
Igangværende ph.d.-studerende med GEUS-vejleder pr. 1. november hvert år	60	48	Ikke opfyldt
Løbende faglig opgaveløsning, rådgivning og formidling			
Rapporter – Offentligt tilgængelige (GEUS' rapport-serie og andre rapporter)	48	50	Opfyldt
Rapporter – Fortrolige	45	12	Ikke opfyldt
GEUS-notater (nummererede serier, nogle er fortrolige)	56	48	Ikke opfyldt
Generel- og populærvidenskabelig formidling	124	121	Ikke opfyldt
AI-indikator - Almen interesse i elektroniske medier	100	100	Opfyldt
Anvendelser af GEUS' Web Map Services (x 1.000)	260	403	Opfyldt
Organisations- og personaleudvikling			
Strategisk indsatsområde:			
9a Øget professionalisering, Kompetenceudvikling og rekruttering	Opfyldt	5 opfyldt, 2 delvist, 3 ikke opfyldt	Delvist opfyldt
9b Forsknings- og innovationshøjde	Opfyldt	6 opfyldt, 2 ikke opfyldt	Delvist opfyldt
9c Internationalisering	Opfyldt	7 af 7 er opfyldt	Opfyldt

* den ikke opfyldte aktivitet (måltal på 25 ikke nået med én) vurderes opvejet af overopfyldelse på sidestillet aktivitet.

** den ikke opfyldte aktivitet (markedsføring ifm. 9. runde) skyldes nedprioritering af området af den nye regering

*** den ikke opfyldte aktivitet (bidrag til dansk råstofstrategi) skyldes at Miljøstyrelsen ikke som forventet har igangsat arbejdet.

I tabel 4 er angivet de enkelte resultatkrav i GEUS' Arbejdsprogram for 2019 med resultatopfyldelse og resultatopfyldelsesgrad for en betydelig del af GEUS' indsats i 2019. Arbejdsprogrammet godkendes af GEUS' bestyrelse, som udmøntning af den indgåede resultatkontrakt.

Målene for den strategiske indsats ved GEUS betragtes generelt som opfyldt på tilfredsstillende vis. Ud af 14 faglige strategiske indsatsområder er 11 mål opfyldt mens tre mål er delvist opfyldt. Ud af tre organisatoriske indsatsområder er et opfyldt og to delvist opfyldt. For de fem delvist opfyldte mål kan den manglende opfyldelse forklares ved følgende forhold:

Strategisk indsatsområde 1c: Delvist opfyldt: Grundet beslutning om at koncentrere indsatsen på feltarbejde i forbindelse med jordartskortlægning, blev der ikke som planlagt trykt et geologisk kortblad eller udgivet en kortbladsbeskrivelse.

Strategisk indsatsområde 2a: Delvist opfyldt: Et professorat i uorganisk kemi og termodynamisk modellering blev opslået, men det var ingen egnede kandidater. Derudover blev en ansøgning inden for strategisk sektorsamarbejde med Kina udsat til 2020 grundet udskydelse af udbuddet.

Strategisk indsatsområde 4a: Delvist opfyldt: Kun en af fire planlagte korevisioner i Nordvestgrønland blev færdiggjort grundet prioritering af andre opgaver.

Strategisk indsatsområde 9a: Delvist opfyldt: Grundet travlhed med andre opgaver blev endelig HR-strategi ikke udarbejdet ligesom der heller ikke var ressourcer til udarbejdelse eller opdatering af materiale mv. til brug i forbindelse med ansættelse af nye (udenlandske) medarbejdere.

Strategisk indsatsområde 9b: Delvist opfyldt: Måltallene for øvrig videnskabelig samt for conferencebidrag med abstracts ikke blev nået. Dette formodes at skyldes dels fokus på videnskabelig publicering i peer-reviewed journal papers samt økonomisk tilbageholdenhed vedrørende konferencedeltagelse. Manglende indberetning af konferencedeltagelse kan også være en del af forklaringen.

For en yderligere uddybning af tabel 4 henvises til bilagsafsnit 4.10 og til GEUS' "Faglige Resultater 2019".

Målopfyldelsesgraden for GEUS' **12 kvantitative resultatindikatorer** er vist i tabel 4a. Det fremgår, at 6 af 12 pejlemærker for 2019 er indfriet.

Information om de kvantitative resultatindikatorer kan findes som bilag i årsrapporten i kapitel 4.10.1.

2.4.2 Oversigt over årets resultatopfyldelse: Mål- og resultatplan

GEUS Mål- og Resultatplan 2019, aftalt med departementet med i alt ni overordnede mål, er for fem mål opfyldt og for fire mål delvist opfyldt. Under de ni overordnede mål er 30 af 41 milepæle opfyldt, syv er delvist opfyldt og fire ikke er opfyldt.

Tabel 4b – Årets resultatopfyldelse

GEUS' mål- og resultatplan aftalt med KEFM	Opnåede resultater (milepæle)	Grad af opfyldelse
1. Fjeldskredsrisiko i Grønland	3 af 3 opfyldt	Opfyldt
2. Klimaændringer og afsmeltning af Grønlands indlandsis	4 af 4 opfyldt	Opfyldt
3. Bidrage til den grønne omstilling	7 af 8 opfyldt, 1 ikke opfyldt	Opfyldt
4. Rent drikkevand	2 af 2 opfyldt	Opfyldt
5. Udmøntning af olie-gasstrategien	3 af 3 opfyldt	Opfyldt
6. Løsning for Danmarks radioaktive affald	3 af 7 opfyldt, 2 delvist og 2 ikke opfyldt	Delvist opfyldt
7. Effektiv forvaltning af den danske undergrund	2 af 4 opfyldt og 2 delvist opfyldt	Delvist opfyldt
8. Skabe værdi med data	3 af 5 opfyldt, 1 delvist og 1 ikke opfyldt	Delvist opfyldt
9. Overgang til statslige administrative systemer samt til Statens IT	4 af 4 opfyldt	Delvist opfyldt

2.4.3 Målrapportering – uddybende analyser og vurderinger

I det følgende analyseres udvalgte mål og resultater. Der redegøres nedenfor for følgende mål: 1: Fjeldskredsrisiko i Grønland; 3: Bidrage til den grønne omstilling, og 9: Overgang til statslige administrative systemer samt til Statens IT

1: Fjeldskredsrisiko i Grønland

Efter et fjeldskred på Vestgrønland i juni 2017, der resulterede i fire dødsfald og ødelæggelse af en bygd, har GEUS i samarbejde med danske, grønlandske og internationale partnere arbejdet på at skabe et øget overblik over risiko for alvorlige fjeldskred i hele Grønland. GEUS gennemførte i 2018 en omfattende screeningsundersøgelse, og arbejdet fortsatte i 2019 med vurdering af risici for fjeldskred, hvor der bl.a. blev afviklet tre feltarbejdekampagner i perioden juli-september. Kampagnerne er afrapporteret i et statusnotat til Styregruppen, hvor der gives en kort oversigt over aktiviteterne i 2019, de foreløbige planer for 2020, ligesom der gives nogle bemærkninger om finansiering og økonomi. Efter aftale med Styregruppen gives der ikke foreløbige konklusioner vedr. risikoen for alvorlige fjeldskred. Dog skal det bemærkes, at der ikke på nuværende tidspunkt er ændret på klassificeringen af de 18 kritiske lokaliteter, herunder at der stadig er uændret meget høj bevægelsesaktivitet ved flere af de kritiske lokaliteter.

3: Bidrage til den grønne omstilling.

GEUS har bidraget til den grønne omstilling gennem fortsat arbejde med grønne energiprojekter, der styrker viden om eksempelvis geologiske risici ved dyb geotermi, om udnyttelse af bynær, overfladenær geotermi, om geologisk lagring af varme, om CCS, lagring af gas og evt. nye energiformer (fx brint, metan, syntetiske brændstoffer) mv. Specifikt er der fortsat blevet arbejdet på igangværende projekter inden for emnet, herunder forskning og rådgivning i forbindelse med nye (dyb) geotermi-licenser, hvor licenshaver måtte have et behov samt løbende opdatering af den WebGIS-geotermi portal,

der blev etableret for midler fra Energiforliget 2012. GEUS har i 2019 fortsat rådgivning inden for dyb geotermi og deltaget en række aktiviteter vedrørende overfladenær geotermi i en række ERA-net projekter (GEOTHERMICA- og GeoERA-netværkene). GEUS startede i 2019 sonderinger og indledende arbejder om forberedelserne af et konkret dansk CCUS-initiativ. GEUS' arbejde med CCUS fortsætter med øget styrke i 2020, hvor GEUS er blevet tilført en forskningsbevilling på 15 mio. kr. til nærmere undersøgelse af potentialer og muligheder for fangst, anvendelse og lagring af CO₂ i en dansk sammenhæng. Forsknings- og udredningsindsatsen fokuseres på indledende analyser og undersøgelser i flere parallelle spor, som kan bidrage til et velunderbygget grundlag for en beslutning om, hvilke CO₂-reducerende metoder Danmark kan satse på frem mod 2030, samt etablere et kvalificeret grundlag for en EU-ansøgning. Ud over ledelse af projektet (Spor 3: Tekniske barrierer for CCUS i Danmark) vil GEUS primært arbejde med at afdække mulighederne for geologisk lagring.

9: Overgang til statslige administrative systemer samt til Statens IT

GEUS har hele 2019 arbejdet intensivt på en succesfuld overgang til de nye statslige administrative systemer uden væsentlige konsekvenser for driften, samt med klargøring af overgang til Statens IT.

- Det er i 2019 lykket at udvikle og implementere en grundlæggende ny økonomi-model for GEUS, der er taget i brug i forbindelse med grundbudgetteringen i 3. og 4. kvartal 2019.
- Det er lykket at implementere et nyt tidsregistreringssystem rettidigt, så systemet var fungerende og i drift 1. januar 2020.
- Det er lykket at implementere Statens HR rettidigt, så systemet var fungerende og i drift primo december 2019. Systemet har behov for fortsat implementering via MODST, og implementering fortsætter derfor minimum frem til 1. maj 2020. Fortsat implementering skyldes ændringer i MODST' leverancer og er uden for GEUS' kontrol.
- Det er lykket at gendesigne GEUS' egenudviklede projektstyringsværktøj Provider, så dette kan udstille data fra de nye systemer. En ny version af Provider ventes i drift i februar 2020.
- Det er lykket GEUS at oprette et nyt regnskab inklusive ny bankaftale og opsætning af Navision, RejsUd og IndFak, så systemerne er i drift pr. medio januar 2020.
- Det er ikke lykket at etablere et nyt budgetsystem inden for tidsrammen. Det skyldes, at MODST mod forventning ikke har kunnet levere et system, der var kompatibelt med centrale krav til GEUS' fremadrettede økonomistyring, ligesom systemet ikke kan håndtere avanceret aliasstyring og projektstyring via sags- og ressourcemodulerne i Navision. Der er aftalt et udviklingsarbejde med MODST i 1. halvår 2020 med henblik på at afklare, om der kan udvikles en version af systemet,

der møder GEUS' krav i tilstrækkelig grad. GEUS har opsat en midlertidig budgetstyring via Navisions sags- og ressourcemoduler sammen med en kodet Excel-front end. Det vurderes, at dette setup kan fungere som budgetsystem i 2020 og kan anvendes til at udarbejde grundbudget 2021, om nødvendigt.

- Der er udarbejdet en mængde procesbeskrivelser og vejledninger til støtte for de nye systemer og afledte nye processer. Der vil blive udarbejdet flere procesbeskrivelser mv. gennem 2020.
- Det samlede projekt vil håndtere en række tidligere bemærkninger fra Rigsrevisionen og samtidig konsolidere, at statslige regler for økonomistyring overholdes, ligesom driften på sigt vil effektiviseres.

Yderligere information kan findes som bilag i årsrapporten i kapitel 4.10.3.

2.5 GEUS' forventninger til det kommende år

GEUS tager i 2020 hul på en ny strategiperiode, og forventningerne til de kommende år er beskrevet i "GEUS Strategi 2020-2023 – Geologisk viden til udvikling og løsninger".

Strategien udgør det strategiske grundlag for de aftaledokumenter (Resultatplan og Arbejdsprogram, Mål- og resultatplan), som GEUS' bestyrelse og direktion indgår med departementet. GEUS tager i 2020 fat på den nye strategis otte indsatsområder (Videndeling, Klimaforandringer og tilpasning, Naturen vi lever i, Vores vand, Grøn omstilling, Mineralske råstoffer til vækst, Værdiskabende data, Fremtidens GEUS).

GEUS' økonomiske rammer er baseret på bevillingstildeling qua Finansloven samt på hjemtagelse af eksternt finansierede opgaver. Disse omfatter en stor portefølje af forskningsprojekter, der kræver medfinansiering, samt kommercielle opgaver.

Den økonomiske ramme for GEUS' aktiviteter er i 2020 – som vist i tabel 5 nedenfor – øget fra 139,6 til 156,2 mio. kr. Stigningen kan netto henføres til midler givet på forskningsreserven (15 mio. kr.) til en indledende forskningsindsats omkring potentialer og muligheder for fangst, anvendelse og lagring af CO₂ i en dansk sammenhæng. For så vidt angår eksternt finansierede aktiviteter forventer GEUS et aktivitetsniveau på højde med 2019. Det bemærkes, at der i grundbudgettet ikke er indregnet driftsomkostninger eller finansiering af disse i forbindelse med endnu ikke kendte projekter, der realiseres i løbet af året, ligesom især forskningsaktiviteter kan lede til midlertidige ansættelser, der heller ikke er indregnet. Det endelige indtægts- såvel som omkostningsniveau forventes derfor at være højere end angivet i grundbudgettet. Forholdet har ikke betydning i forhold til forventningen til årets resultat.

Tabel 5 – Forventninger til det kommende år.

Omsætning (mio. kr.)	Regnskab 2019	Grundbudget 2020
Bevilling og øvrige indtægter i alt	-284,1	-282,7
- FL-bevilling	-139,6	-156,2
- Øvrige Indtægter	-144,5	-126,5
Udgifter	290,7	282,7
Resultat	6,6	0,0

Kilde: SKS

GEUS forventer i al væsentlighed at kunne løse sine opgaver i henhold til resultatplan og arbejdsprogram for de til rådighed værende midler.

I 2019 udløb rådgivningsaftalen mellem Selvstyret og GEUS, jf. selvstyrelovens § 9, ifølge hvilken en andel af GEUS' finanslovsbevilling er øremærket til Grønlandsaktiviteter. Det ventes, at en ny aftale dækkende perioden 2020 til 2024 vil blive underskrevet af klima-, energi- og forsyningsministeren og Selvstyret i starten af 2020. Idet der pt. ikke eksisterer rådgivningsaftaler med Selvstyret, forventer GEUS at planlægge basisaktiviteter inden for den gamle aftales rammer, indtil de nye aftaler er på plads.

På GEUS' databankområde søges nye services udviklet, som tilgængeliggør GEUS' data og leverer geologisk information i et brugervenligt format. I 2020 vil GEUS søge at etablere et projekt til revision af Jupiter databasen med henblik på en forbedret og forenklet adgang for brugere. Derudover vil der i samarbejde med departementet, ENS og Nordsøfonden blive arbejdet med frikøb af alle undergrundsdata.

På vandområdet vil GEUS fortsat bidrage til overvågning af grundvandsressourcer gennem grundvandsovervågningsprogrammet og Varslingssystemet for udvaskning af pesticider. Der arbejdes fortsat med projekter rettet mod målrettet regulering i forhold til kvælstof og med opdatering af Den Nationale Vandressourcemodel, så denne målrettes nye forvaltningsbehov, især med fokus på den terrænnære hydrologi, hvor øgede nedbørsmængder har skabt nye forvaltningsudfordringer. Endelig vil GEUS etablere et forsøgs-laboratorium med mulighed for at udføre HRMS-analyser af vandprøver med lave indhold af miljøfremmede stoffer, rettet mod øget procesforståelse af vand- og stofkredsløbet.

På energiområdet vil GEUS' aktiviteter i 2020 være fokuseret på bidrag til målet om 70 pct. reduktion af CO₂-udledningen i 2030. Der er igangsat aktiviteter, der kan bidrage til løsning af klimaproblemerne ved at reducere udledningen af CO₂ til atmosfæren. GEUS' indsats ligger primært i afdækning af muligheder for geologisk lagring. Derudover deltager GEUS fortsat i en række aktiviteter vedrørende dyb og overfladenær geotermi såvel som geologisk lagring af energi, og bidrager til kortlægning af potentialet for vandkraft på Grønland, der ændres i takt med klimaforandringerne. Endelig vil GEUS, så længe der er behov for det, indgå i olie-gas opgaver.

GEUS vil fortsat fokusere på mineralske ressourcer i Grønland for at fastholde en langsigtet interesse for investeringer og dermed bidrage til, at sektoren kan bidrage til en selvåren grønlandsk økonomi og til den grønne omstilling. GEUS vil fortsat imødekomme behovet for øget viden om råstofsituationen, råstoftendenser og materialestrømme gennem udmøntning af finanslovsbevillingen til MiMa, der udløber i 2020.

På naturområdet kan nævnes, at GEUS vil fortsætte fjeldskredsprojektet i Grønland, bl.a. gennem feltarbejde og modellering af potentielle tsunamier. Ligeledes fortsættes beredskabsarbejdet på Kontinentalsokkelprojektet og arbejdet mod et geologiske slutdepot for Danmarks radioaktive affald. Desuden vil der blive arbejdet med bio- og geodiversitet i det marine miljø samt udvikling af en multifunktionel havbundsmodel. Endelig vil GEUS indgå i samarbejde med ENS og Energinet i forbindelse med overvejelser om etablering af vindmølleparker i de danske havområder.

I Arktis vil aktører, der har fokus på udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitik, have indvirkning på efterspørgslen af GEUS' viden om bl.a. ressourceforhold, geologi og viden om klimaudviklingen.

På klimaområdet forventes der fortsat fokus på en række af de områder, hvor GEUS' arbejde spiller en central rolle for forståelsen af effekterne globalt og på det danske

samfund, herunder afsmeltning af Grønlands indlandsis og havspejlsstigninger, der følges gennem en række felt- og overvågningsaktiviteter, herunder PROMICE.

På europæisk plan arbejdes der på udvikling af to store strategiske tiltag: *European Geological Data Infrastructure* (EGDI) og implementering af det HORIZON 2020-støttede ERA-NET projekt for *A Geological Service for Europe – GeoERA* samt med udformning af et nyt og større partnerskab (*European Partnership on a Geological Service for Europe*) til afløsning for dette.

3. REGNSKAB

GEUS har status som statsvirksomhed og ledes af en bestyrelse og en direktion.

Finanslovsbevillingen (FL) for 2019 var på 128,6 mio. kr. og udgjorde lige under halvdelen af GEUS' finansieringsgrundlag.

Tillægsbevillinger (TB) givet i 2019 bestod af

- 0,1 mio. kr. Indkøbseffektivisering
- 0,4 mio. kr. Overførsel fra SDFE
- 0,5 mio. kr. Tilbageførsel af bevilling vedr. nedlagt koncern adm. center
- 0,4 mio. kr. Opgaver relateret til en langsigtet løsning for Danmarks radioaktive affald (aktstykke)
- 0,1 mio. kr. Oprettelse af fælles statslig rådgivningsenhed
- 9,9 mio. kr. Screeningundersøgelse af risici for fjeldskred på Grønland

I alt + 11,0 mio. kr.

Finanslov og tillægsbevillingslov var således samlet på 139,6 mio. kr. GEUS' økonomiske årsresultat var et underskud på 6,6 mio. kr.

3.1 Anvendt regnskabspraksis

Regnskabet er aflagt efter statens omkostningsbaserede regnskabsprincipper, og Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning er fulgt. Den anvendte regnskabspraksis er også beskrevet i GEUS' regnskabsinstruks. Der er en videreførsel af det regnskabsmæssige skøn for i alt ca. 0,3 mio. kr. vedr. telefonabonnementer. Denne er periodiseret som kortfristet gæld under "leverandør at varer og tjenesteydelser", men da den er forbundet med usikkerhed og tvister, burde beløbene retteligt være bogført som "hensatte forpligtigelser" i regnskabet. Den forkerte placering har ingen betydning for størrelsen af årets overskud og balancen.

I regnskabsafsnittet er anvendt data fra Statens Koncern System (SKS). Som konsekvens heraf er de enkelte saldi og summer retvisende, men som følge af afrundingen i SKS kan sumtal i regnskabet afvige marginalt. I resultatopgørelsen anvendes samme fortegn som i uddata fra SKS, dvs. negativt fortegn er indtægter og overskud, og positivt fortegn er udgifter og underskud. I balancen er både aktiver og passiver anført som numeriske værdier.

3.2 Resultatopgørelse

De samlede ordinære driftsindtægter er stort set uændrede fra 2018 til 2019. Bevillingerne stiger med 2,7 mio. kr. hvilket samlet set skyldes tilførsler på TB, især midler til

fjeldskredsprojektet. Indtægter fra salg varer og tjenesteydelser er er der ligeledes steget med 1 mio. kr. som følger af et øget salg af varer til lande uden for EU.

Der er et fald i øvrige ordinære indtægter som skyldes færre indtægter som ”Tilskud til egen drift” på 4,2 mio. kr. i forhold til 2018. Denne indtægtskategori rummer indtægter fra EU-programmer, Forsknings- og Innovationsstyrelsen, private fonde såsom Villum Fonden samt offentlige og private selskaber. Der er fald i tilgangen af forskningsindtægter fra private forskningsprogrammer i Danmark, men en stigning i tilgangen offentlige forskningsmidler.

Tabel 6 – Resultatopgørelse (§29.41.01)

Note	Resultatopgørelse (mio. kr.)	R2018	R2019	GB 2020
	Ordinære driftsindtægter			
	Bevilling	-136,9	-139,6	-156,2
	Salg af varer og tjenesteydelser			
	Eksternt salg af varer og tjenester	-10,4	-11,5	-11,3
	Intern statslig salg af varer og tjenester	-1,3	-1,0	-0,3
	Salg af varer og tjenesteydelser i alt	-11,7	-12,5	-11,6
	Tilskud til egen drift	-132,1	-127,9	-114,6
	Ordinære driftsindtægter i alt	-280,7	-280,0	-282,4
	Ordinære driftsomkostninger			
	Forbrugsomkostninger			
	Husleje, leje og leasing	36,6	35,2	32,0
	Forbrugsomkostninger i alt	36,6	35,2	32,0
	Personaleomkostninger			
	Lønninger	148,7	152,4	
	Pension	23,0	23,7	
	Lønrefusion	-4,1	-4,1	
	Andre personaleomkostninger	0,3	-0,1	
	Personaleomkostninger i alt	167,8	172,0	161,6
	Af- og nedskrivninger	3,8	5,5	5,6
	Internt køb af varer og tjenesteydelser	3,9	3,3	1,7
	Andre ordinære driftsomkostninger	61,3	70,6	81,8
	Ordinære driftsomkostninger i alt	273,3	286,6	282,7
	Resultat af ordinær drift	-7,4	6,6	0,3
	Andre driftsposter			
	Andre driftsindtægter	-1,6	-4,1	-0,3
	Andre driftsomkostninger	0,0	2,7	0,0
	Resultat før finansielle poster	-9,0	5,3	0,0
	Finansielle poster			
	Finansielle indtægter	-0,0	-0,0	0,0
	Finansielle omkostninger	1,2	1,3	0,0
	Resultat før ekstraordinære poster	-7,8	6,6	0,0
	Ekstraordinære poster			
	Ekstraordinære indtægter	0,0	0,0	0,0
	Ekstraordinære omkostninger	0,0	0,0	0,0
	Årets resultat	-7,8	6,6	0,0

De ordinære omkostninger er samlet set steget med 13,3 mio. kr. i forhold til 2018. Udgifterne til personaleomkostninger er steget med 4,2 mio. kr. Stigningen i personaleomkostninger skyldes helt overvejende en opbemanding af antallet af faglige medarbejdere og skal ses i relation til et generelt øget aktivitetsniveau, der også afspejles i indtægterne. 2,3 mio. kr. af stigningen skyldes en øget feriepengehensættelse - ca. halvdelen skyldes et øget antal ansatte ultimo året og resten skyldes et øget antal hensatte dage samt øget dagssats. De ordinære driftsomkostninger er steget med ca. 9 mio. kr. som følge af et øget aktivitetsniveau samt udgifter i forbindelse med overgangen til statslige administrative systemer og til Statens IT. Der er sket stigning på anlægsafskrivninger på 1,7 mio. kr. som skyldes en stigning i anlægsmassen bl.a. som følge af overdragelse af et større anlægsaktiv fra SDFE, med afskrivninger på 0,4 mio. kr. i 2019 samt et fuldt år anlægsafskrivninger fra ombygning af lokaler i forbindelse med en som følge af et fuldt år reduktion af det samlede arealforbrug på Øster Voldgade ("Fortætningen"). Under forbrugsomkostninger er der netto sket en udgiftsreduktion på 1,4 mio. kr. som følge af lavere huslejeudgifter efter fuld effekt af den nævnte arealreduktion.

Under "andre driftsposter" er der ske en stigning i både andre indtægter og andre udgifter på ca. 3 mio. kr. som følge af anvendelse af kontiene 33 og 43 ved flytning af overhead for indtægtsdækket virksomhed over på en nyoprettede underkonto 90 med eget delregnskab.

Tabel 7 – Resultatdisponering

Resultatdisponering (mio. kr.)	R2019
Disponeret til overført overskud	6,6

Årets resultat på 6,6 mio. kr. overføres til Egenkapitalen. Det akkumulerede overskud under egenkapitalen udgør herefter 19,8 mio. kr.

3.3 Balancen

Balancen viser den finansielle status pr. 31. december 2019. GEUS' samlede aktiver er faldet med ca. 4 mio. kr. Det er især omsætningsaktiver, ekskl. likvider, som er faldet (4,6 mio. kr.), herunder er de almindelige debitorer faldet med ca. 16 mio. kr. Der er udstedt fakturaer, men de er for hovedparten ikke forfaldne. Debitorfaldet opvejes delvist af en stigning i de kortfristede tilgodehavender samt tilgodehavender fra EU, fonde og andre bidragsydere specificeret som "Igangværende arbejder for fremmed regning". Der er en stigning på 8,2 mio. kr. i Tilgodehavende, periodeafgrænsningsposter. Der er tale om kreditor poster som er betalt allerede i 2019, men som vedrører 2020. Det store beløb skyldes, at GEUS har valgt at betale de indkomne kreditorposter før forfaldsdato, da man i forbindelse med overgangen til nye regnskabssystemer er usikre på om GEUS vil være i stand til at betale kreditorer i starten af 2020. Endelig er værdien af anlægsaktiver faldet med knap 1 mio. kr. og den samlede likvide beholdning er ligeledes faldet svagt.

De likvide midler står både på en uforrentet konto (FF5) og en finansieringskonto (FF7), som forrentes. Opsplitningen er teknisk og fastsat af Finansministeriet. FF5 opgøres som

differencen mellem kortfristede gældsforpligtelser og omsætningsaktiver. Det er balancen i 2018 regnskabet, der anvendes til beregningen af FF5-værdien, der er gældende for 2019.

Den uforrentede konto, FF5, bliver beregnet som:

0,5 mio. kr.	Hensættelser i 2018
84,9 mio. kr.	Kortfristede gældsforpligtelser i alt
26,4 mio. kr.	Overført overskud.
-79,3 mio. kr.	Tilgodehavender i alt.
0,1 mio. kr.	Andre likvide beholdninger.

I alt 32,7 mio. kr.

Faldet i FF5 kontoen på 11 mio. kr. skyldes primært et fald tilgodehavender i alt i forhold til 2017.

Tabel 8 – Balancen pr. 31.12.2019

Note	Aktiver (mio. kr.)	R2018	R2019	Note	Passiver (mio. kr.)	R2018	R2019
	Anlægsaktiver				Egenkapital		
1	Immaterielle anlægsaktiver				Reguleret egenkapital (startkapital)	13,3	13,3
	Færdiggjorte udviklingsprojekter	0,4	1,7		Overført overskud	26,4	19,8
	Erhvervede koncessioner, patenter, m.v.	0,1	0,4		Egenkapital i alt	39,7	33,1
	Immaterielle anlægsaktiver i alt	0,4	2,1				
2	Materielle anlægsaktiver				Hensættelser		
	Grunde, arealer og bygninger	9,3	8,3		Hensættelser	0,5	0,3
	Transportmateriel	0,3	0,2		Hensatte forpligtelser i alt	0,5	0,3
	Produktionsanlæg og maskiner	12,0	10,0				
	Inventar og IT-udstyr	3,1	3,6		Gældsforpligtelser		
	Materielle anlægsaktiver i alt	24,7	22,2		Langfristede gældsforpligtelser		
	Finansielle anlægsaktiver				FF4 Langfristet gæld	25,7	25,7
	Statsforskrivning	13,3	13,3		Langfristede gældsforpligtelser i alt	25,7	25,7
	Finansielle anlægsaktiver i alt	13,3	13,3				
	Anlægsaktiver i alt	38,4	37,6		Kortfristede gældsposter		
	Omsætningsaktiver			3	Leverandører af varer og tjenesteydelser	13,4	15,2
	Tilgodehavender	77,8	65,0		Anden kortfristet gæld	8,9	11,2
	- Almindelige debitorer	51,7	35,3		Skyldige feriepenge	23,7	26,0
	- Andre kortfristede tilgodehavender	3,3	3,6		Igangværende arbejder for fremmed regning	38,8	32,4
	- Igangværende arbejder for fremmed regning	22,8	26,1		Periodeafgrænsningsposter, forpligtelser	0,0	1,3
	Periodeafgrænsningsposter, tilgodehavender	1,5	9,7		Kortfristet gæld i alt	84,9	86,1
	Omsætningsaktiver (ekskl. likvider)	79,3	74,7		Gæld i alt	112,3	111,7
	Likvide beholdninger				Passiver i alt	150,9	145,1
	FF5 Uforrentet konto	43,7	32,7				
	FF7 Finansieringskonto	-10,5	0,2				
	Andre likvide beholdninger	-0,1	0,0				
	Likvide beholdninger i alt	33,2	32,9				
	Omsætningsaktiver i alt	112,4	107,6				
	Aktiver i alt	150,9	145,1				

Summen af passiverne er faldet. Her ses især en reduktion af GEUS' egenkapital med årets resultat på 6,6 mio. kr.

Den langfristede gæld (FF4), afspejler værdien af materielle og immaterielle anlægsaktiver, da anlægsinvesteringer er lånefinansieret. FF4-kontoen bliver først reguleret, efter at afskrivningerne er foretaget i januar, og har derfor en måneds forskydning ved årsskiftet. Noter med specifikation af de immaterielle og materielle anlægsaktiver findes i bilag 4.1. De langfristede gældsforpligtigelser pr. 31/12 er højere end de samlede anlægsaktiver som følge af en nettotilgang af anlæg i 4. kvartal.

De samlede kortfristede gældsforpligtigelser er steget med ca. 1 mio. kr. Herunder er Leverandører af varer og tjenesteydelser steget med 1,8 mio. kr. Stigningen skyldes en forøgelse af kreditorsamlekontoen for intern statslig køb med 3,3 mio. kr. Derudover er der sket en reduktion på 1,0 mio. kr. vedr. udestående husleje til Københavns Universitet, denne var primo året opført som en hensættelse under Leverandører af varer og tjenesteydelser og blev opkrævet i 2019. Anden kortfristet gæld er steget med 2,3 mio. kr, hvor afregningen af toldmoms er pr. 31/12-19 opført under ”anden kortfristet gæld” og udgør 4 mio. kr. Hensættelser vedrørende merarbejde indgår ligeledes i gælden. Der er hensat i alt 3,6 mio. kr. til merarbejde, hvilket er en fald på 0,6 mio. kr. i forhold til 2018. Endelig er lønrelaterede poster faldet med 1,1 mio. kr. og udgør 3,5 mio. kr.. Hensættelser til skyldige feriepenge er øget med 1,9 mio. kr. som følge af lønreguleringen, flere ansatte samt flere gennemsnitlige restferiedage i 2019. Der ses et mindre fald af forpligtigelserne for Igangværende arbejder for fremmed regning, som sammen med Periodeafgrænsningsposter er 5 mio. kr. lavere i 2019. Forpligtelserne i forhold til igangværende arbejde er lig med igangværende projekter, hvor opdragsgiver ved opgørelse ultimo året har betalt mere, end der er blevet leveret for. ”Periodeafgrænsningsposter” indeholder indbetalinger i 2019 på projekter der først oprettes og går i gang i 2020.

3.4 Egenkapitalforklaring

Tabel 9 – Egenkapitalforklaring

Egenkapital (mio. kr.)	2018	2019
Egenkapital primo	31,9	39,7
Reguleret egenkapital (Startkapital)	13,3	13,3
Overført overskud primo	18,7	26,4
+ overført fra årets resultat	7,8	-6,6
Overført overskud ultimo	26,4	19,8
Egenkapital ultimo	39,7	33,1

Egenkapitalen, bestående af det akkumulerede resultat og startkapitalen, er påvirket af årets resultat, og er derfor faldet med ca. 6,6 mio. kr. fra 2019 til 2020.

Af den samlede egenkapital vurderes ca. 7 mio. kr. at høre til Geocenteraktiviteter, hvor der eksisterer en langsigtet forpligtelse til at finansiere afløb på aktiviteter, hvor fremadrettet bevilling ikke længere ville dække af for dette. Yderligere information kan findes i bilag 4.9.

Derudover vurderer GEUS, at der er behov for en generel buffer på ca. 10-12 mio. kr. til imødegåelse af svigtende indtjening i et givent år samt til ekstraordinære, strategiske indsatser. Behovet for en generel buffer er givet, qua den høje grad af ekstern finansiering i GEUS' økonomi. De mange kilder, som den eksterne finansiering kommer fra, og den deraf følgende volatilitet i de økonomiske forudsætninger for aktiviteter bevirker, at GEUS ikke nødvendigvis vil kunne reagere på en nedgang i finansiering inden for givent finansår. Egenkapitalen vurderes derfor at have en passende størrelse i forhold til prioriterede reserver og forpligtelser.

3.5 Likviditet og låneramme

GEUS har i forbindelse med indtræden i likviditets- og finansieringsordningen tre forskellige konti i Statens Koncern Betalinger med hver sine egne likviditetsområder:

- En konto (FF4) til afregning af investeringsudgifter, herunder afsluttede bygge- og IT-udviklingsaktiviteter.
- En uforrentet konto (FF5) til afregning af ændringer i de hensatte forpligtelser, omsætningsaktiverne og de kortfristede gældsforpligtelser
- En finansieringskonto (FF7) til afregning af almindelige betalinger, herunder løn og husleje mv.

Det skal endelig bemærkes, at den likviditet, der følger af bevillingen fra finansloven, modtages i 12 rater.

3.5.1 Opfølgning på låneramme

I anmærkningerne til finansloven fastsættes endvidere virksomhedens låneramme, som angiver den øvre grænse for den gæld, virksomheden maksimalt må have. Lånerammen er overholdt pr. 31/12 2019.

Tabel 10 – Udnyttelse af lånerammen

Udnyttelse af lånerammen	2019
Sum af immaterielle og materielle anlægsaktiver, mio. kr.	24,3
Låneramme, mio. kr.	26,8
Udnyttelsesgrad, pct.	91 %

Udnyttelsesgraden af lånerammen er 91 pct. Udnyttelsesgraden er opgjort som summen af materielle og immaterielle anlægsaktiver på i alt 24,3 mio. kr. set i forhold til lånerammen på 26,8 mio. kr. I en note til tabel 1 kan det ses at lånerammen er blevet reduceret med 1,1 mio. kr. og udnyttelsen er uændret i 2019 som følge af et lidt lavere investeringsniveau. I 2020 forventes der et forøget investeringsniveau, som følge af investeringer i laboratorie-anlægsudstyr.

3.5.2 Opfølgning på øvrige likviditetsregler

GEUS har ikke overskredet de øvrige disponeringsregler.

3.6 Opfølgning på lønsumsloft

GEUS er som statsvirksomhed ikke lønsumsstyret og har derfor ikke noget lønsumsloft.

Tabel 11 udgår.

3.7 Bevillingsregnskabet

Tabel 12 – Bevillingsregnskab (§ 29.41.01)

Bevillingstype & Navn	Mio. kr.	Bevilling i alt	Regnskab	Afvigelse	Videreførelser ultimo året
Statsvirksomhed, De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland - GEUS	Nettobevilling, i alt	-139,6	-146,2	-6,6	-6,6
	Udgifter	282,8	290,7	-7,9	
	Indtægter	-143,2	-144,5	1,3	

Såvel indtægter og udgifter har været lavere end det budgetterede i finansloven. De lavere udgifter er både til løn og drift og er afledt af en lavere aktivitet på de eksternt finansierede projekter end vurderet i foråret 2018, da tallene til finansloven for 2019 skulle meldes ind til Finansministeriet. GEUS er jf. ovenfor ikke lønsumsstyret.

4. BILAG TIL ÅRSRAPPORTEN

Der er udarbejdet følgende bilag til GEUS' Årsrapport 2019:

- 4.1 Noter til resultatopgørelse og balance
- 4.2 Indtægtsdækket virksomhed og Tilskudsfinansierede aktiviteter
- 4.3 Regnskab for Grønlandsrelaterede opgaver
- 4.4 Tilskudsfinansierede aktiviteter
- 4.5 Forelagte investeringer
- 4.6 IT-omkostninger
- 4.7 Grønlandsrelaterede opgaver
- 4.8 Ekstern finansiering
- 4.9 Geocenterbevillingen
- 4.10 Uddybende analyse og vurdering af de faglige områder

4.1 Noter til resultatopgørelse og balance

4.1.1 Noter til balancen

Note 1

Tabel 13 – Immaterielle anlægsaktiver

Immaterielle anlægsudgifter (mio. kr.)	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Erhvervede koncessioner, patenter, licenser mv.	Udviklingsprojekter under opførelse	I alt
Kostpris primo	10,5	0,4	0,0	10,9
Primokorrektion	0,0	0,0	1,7	1,7
Årets tilgang	1,9	0,4	0,0	2,3
Årets afgang	0,0	0,0	-1,7	-1,7
Kostpris 31. 12 2019	12,4	0,8	0,0	13,2
Akkumulerede afskrivninger	-10,7	-0,4	0,0	-11,1
Akkumulerede nedskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0
Akkumulerede af- og nedskrivninger i alt	-10,7	-0,4	0,0	-11,1
Regnskabsmæssig værdi 31.12 2019	1,7	0,4	0,0	2,1
Årets afskrivninger	-0,5	-0,1	0,0	-0,6
Årets nedskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets af- og nedskrivninger	-0,5	-0,1	0,0	-0,6
Afskrivningsperiode/år	5	3		

Kilde: SKS og NS rapport

Der afskrives kvartalsvist i henhold til Moderniseringsstyrelsens forretningsgange.

Der er i 2019 sket en primokorrektion da GEUS har overtaget et immaterielle anlæg, det er overført fra SDFE som et ”udviklingsprojekt under opførelse”, hvorfor det umiddelbart efterfølgende er overført til ”færdiggjorte udviklingsprojekter”.

Immaterielle anlægsaktiver er defineret som anskaffelser, der dels har en levetid/afskrivningsperiode på mindst tre år, dels en kostpris større end 50.000 kr. pr. anskaffelse.

Note 2

Tabel 14– Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsudgifter (mio. kr.)	Grunde, arealer og bygninger	Produktions- anlæg og maskiner	Transport- materiel	Inventar og IT-udstyr	I alt
Kostpris primo	9,6	43,5	2,2	7,4	62,7
Primokorrekationer	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ændringer i opskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets tilgang	0,0	0,2	0,0	2,2	2,4
Årets afgang	0,0	-0,8	0,0	-0,1	-0,8
Kostpris ultimo 31/12 2019	9,6	42,9	2,2	9,6	64,1
Akkumulerede afskrivninger	-1,2	-32,9	-2,1	-5,9	-42,1
Akkumulerede nedskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Akkumulerede af- og nedskrivninger i alt	-1,2	-32,9	-2,1	-5,9	-42,1
Regnskabsmæssig værdi pr. 31/12 2019	8,3	10,1	0,2	3,6	22,2
Årets afskrivninger	-1,0	-1,5	-0,1	-1,6	-4,1
Årets nedskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets af- og nedskrivninger	-1,0	-1,5	-0,1	-1,6	-4,1
Afskrivningsperiode i år	10-50	5-20	5-8	3	

Kilde: SKS og NS rapport

Der afskrives kvartalsvist i henhold til Moderniseringsstyrelsens forretningsgange.

Materielle anlægsaktiver er defineret som anskaffelser, der dels har en levetid/afskrivningsperiode på mindst tre år, dels en kostpris større end 50.000 kr. pr. anskaffelse.

GEUS har ingen materielle anlægsaktiver vedr. infrastruktur eller igangværende arbejder for egen eller fremmed regning.

Note 3

GEUS har i 2019 en hensættelse på 0,3 til medarbejdere, der er ansat på åremålskontrakt. Derudover er en eventuel forpligtigelse 0,3 mio. kr. opført under ”Leverandører af varer og tjenesteydelser” som vedr. telefonabonnementer, men hvor der ikke fuldsikkerhed for at beløbet kommer til udbetaling.

4.2 Indtægtsdækket virksomhed

GEUS har mulighed for at drive indtægtsdækket virksomhed i form af aktiviteter, der er en naturlig udløber af GEUS' almindelige virksomhed. Som statsvirksomhed administreres den indtægtsdækket virksomhed inden for rammerne af den almindelige virksomhed.

GEUS følger budgetvejledningens regler for indtægtsdækket virksomhed. Herunder kravet om, at prisfastsættelse af varer og tjenesteydelser skal ske således, at der ikke sker konkurrenceforvridning overfor private eller offentlige konkurrenter.

Tablet 15 – Indtægtsdækket virksomhed

Akkumuleret resultat, i mio. kr. ⁽¹⁾	R2017⁽²⁾	R2018	R2019
Rådgivningsydelser	-0,1	-2,0	-1,9

(1): Fortegne følger resten af rapporten med negative tal som et akkumuleret overskud.

(2): Opgørelsen går kun 3 år tilbage på grund af ændret regnskabspraksis efter Rigsrevisionens anbefalinger fra at indeholde alle kommercielle projekter til at kun at indeholde projekter under indtægtsdækket virksomhed.

Omfanget af den indtægtsdækkede virksomhed (IDV) afhænger af den markedsmæssige efterspørgsel og varierer derfor over årene. Betalingen for aktiviteter under IDV skal mindst dække omkostningerne til udførelse af disse projekter. For aktiviteter hvor GEUS har en monopollignende status, udgør fuld dækning af omkostningerne samtidig den maksimale pris. Indtægterne stammer primært fra salg af konsulentytelser for projekter til kunder i Danmark og i udlandet, samt salg af laboratorieanalyser.

4.3 Gebyrfinansieret virksomhed

GEUS har ingen gebyrfinansierede aktiviteter.

4.4 Tilskudsfinansierede aktiviteter

GEUS udfører tilskudsfinansierede aktiviteter, herunder tilskudsfinansierede forskningsaktiviteter. Som statsvirksomhed administreres tilskuddet inden for rammerne af den almindelige virksomhed. For udviklingen i de indtægtsfinansierede aktiviteter henvises til årsrapportens regnskabsafsnit, jf. Kapitel 3. Regnskab.

4.5 Forelagte investeringer

GEUS har ingen investeringsprojekter, hvor aktiviteten har været forelagt for Finansudvalget.

4.6 It-omkostninger

Tabel 21 – It-omkostninger

It-omkostninger (mio. kr.)	2018	2019
Interne personaleomkostninger til it-drift og geofaglig it-udvikling	8,4	8,9
It-systemdrift, ekskl. afskrivninger	5,2	6,1
It-systemdrift, afskrivninger af it-aktiver ⁽¹⁾	0,5	0,7
It-vedligehold, ekskl. afskrivninger	1,2	1,2
It-vedligehold, afskrivninger af it-aktiver ⁽²⁾	0,4	0,5
It-udviklingsomkostninger, ekskl. afskrivninger	0,1	0,2
It-udviklingsomkostninger, afskrivninger og nedskrivninger for it der er aktiveret ⁽³⁾	0,2	0,2
Udgifter til it-varer til forbrug	2,4	3,0
I alt	18,4	20,8

(1): Afskrivninger af It-systemdrift vedr. bl.a. over serverkapacitet til både administrative og geofaglige opgaver.

(2): Afskrivninger af it-vedligehold vedr. omlægning af it ved fortætning, nyt standard journalsystem, en trykkemaskine. Etc.

(3): Afskrivninger af it-udviklingsomkostninger vedr. det KEFM fælles sagsstyringssystem, F2 og GEUS' hjemmeside/intranet.

Fra 2018 opgøres it-omkostningerne i årsrapporten i alle statslige institutioner. GEUS har valgt at opdele de it-relaterede afskrivninger i de 3 respektive underliggende it-kategorier.

4.7 Grønlandsrelaterede opgaver

I henhold til Råstofloven fra 2010 skal Departement for Råstoffer købe rådgivnings- og myndighedsrelaterede opgaver for 3,7 mio. kr. Delmålet er ikke opfyldt, da der er i 2019 er købt opgaver for 3,3 mio. kr. af GEUS. Desuden skal GEUS medfinansiere samarbejdsprojekter og udføre basale institutions- og forskningsopgaver for i alt 37,5 mio. kr. Målet for 2019 er opfyldt, idet der er leveret ydelser for 39,91 mio. kr.

Det vurderes, at den faglige indsats i forhold til Grønlandsrelaterede opgaver er nået og samlet set betragtes målet som opfyldt både fagligt og økonomisk.

4.8 Ekstern finansiering

Al faglig aktivitet hos GEUS henføres til projekter, og finansieringen af projekter opdeles i hovedtyperne: basisfinansierede, samfinansierede og kommercielt finansierede projekter. Basisfinansierede projekter omfatter opgaver, der løses inden for de rammer, som finanslovsbevillingen stiller til rådighed. Samfinansierede projekter finansieres af såvel finanslovsbevillingen som eksterne midler, dvs. der sker medfinansiering fra GEUS' finanslovsbevilling (eksterne midler er eksempelvis forskningsprogram- og fondsmidler). Kommercielle projekter dækkes alene af eksterne midler.

Tabel A – Ekstern finansiering

Kontraktindtjening (mio. kr.)	R2016	R2017	R2018	R2019
Program- og fondsforskning (samfinansiering) ⁽¹⁾	86,2	81,8	87,2	80,6
Øvrig kontraktforskning (samfinansiering) ⁽²⁾	37,3	46,0	46,5	51,2
Kontrakter i forbindelse med rådgivning, udredning, salg af data m.v. (kommerciel finansiering) ⁽³⁾	10,4	9,8	11,6	12,6
Total ⁽³⁾	133,8	137,6	145,4	144,5

(1): Programforskningsmidler samt fondsmidler (EU, Forskningsrådene m.fl.).

(2): Primært midler fra Grønlands selvstyre samt samarbejdsprojektmidler, som ikke er kendetegnet som programmidler.

(3): Finansielle indtægter indgår ikke.

Ovenstående tabel viser, at GEUS' samlede eksterne finansiering i 2019 var 144,5 mio. kr., hvilket er lidt under 2018, men højere end i 2016 og 2017. Der ses et fald i program- og forskningsindtægterne, som kan inddeles i et fald i tilgangen af midler fra private forskningsfonde i Danmark og fra forskningsprogrammer i udlandet, men med en øget tilgang af indtægter fra EU-kommissionen. Samarbejdsprojekter mellem GEUS og andre offentlige institutioner under KEFM og MIM angivet som "Øvrig kontraktforskning" er steget i forhold til 2018. Ligeledes er indtægterne fra markedsstyrede/ kommercielle kontrakter er steget svagt i 2019.

4.9 Geocenterbevilling

Geocenterbevillingen omfatter fælles faglige aktiviteter i Geocenter regi, jf. Betænkningen om Geocenter nr. 1308 december 1995. Forbruget i 2019 var 5,9 mio. kr. Der bliver af GEUS' finanslovsbevilling hvert år øremærket 5,2 mio. kr. til disse flerårige, tværgående aktiviteter. Til og med 2015 var det foretaget en særskilt reservation i regnskabet vedr. geocenterbevillingen. Efter nedlæggelsen af ordningen om reserveret bevilling vil et akkumuleret mindreforbrug skulle hentes i det almindelige akkumulerede overskud. Det vurderes at ca. 7 mio. kr. af egenkapitalen pr. ultimo 2019 hører til Geocenteraktiviteter, hvor der eksisterer en langsigtet forpligtelse til at finansiere afløb på aktiviteter, såfremt fremadrettet bevilling ikke kan afdække forbruget.

4.10 Afrapportering for programområder, målrapportering samt uddybende analyser.

GEUS' opgaver finansieres i betydeligt omfang af indtægter fra nationale og internationale program- og fondsmidler samt af kommercielle opgaver. Nogle af disse opgaver er ikke kendte på tidspunktet for arbejdsprogrammets udformning. Opgaveløsningen prioriteres ud fra en samlet vurdering, herunder økonomi og tilgængelig kompetence, og det er derfor ikke altid muligt at gennemføre alle planlagte aktiviteter.

Det er GEUS' vurdering, at institutionen generelt har bidraget til et fokus på forskning, trods måltallene for deltagelse i konferencer ikke er nået.

4.10.1 Strategiske indsatsområder på de faglige programområder

GEUS' faglige arbejde er tilrettelagt i fem programområder, der er vist i tabel B-G neden for. Alle fællesomkostninger er i tabellerne fordelt på programområderne, der således er en uddybning af tabel 3.1. Ud over den generelle opgaveløsning og forskning er der for hvert delområde opstillet et antal strategiske indsatsområder, som udgør de forskningsfelter og opgaver, der særligt fokuseres på. I Resultatkontrakt 2016-2019 gives en mere detaljeret beskrivelse af de strategiske indsatsområder, og i Faglige Resultater 2019 gives en mere uddybende opgørelse af resultaterne.

Tabel B – Økonomi, ressourceforbrug og målopfyldelse på Programområde 1 – Databanker og formidling.

Programområde 1	R2016	R2017	R2018	B2019	R2019
Årsværksforbrug	51	50	51	55	51
Samlet omsætning (mio. kr.)	44,4	43,1	44,8	50,7	46,3
Heraf bevilling (mio. kr.)	36,3	34,4	38,9	40,2	34,9
Ekstern finansieringsgrad (%)	18	20	13	22	25

Strategiske indsatsområder i 2019	Ressourceforbrug (årsværk)	Omsætning (mio. kr.)	Basismidler (mio. kr.)	Ekstern finansieringsgrad (%)	Målopfyldelse
1a Data services til professionelle brugere og forskning	15,0	11,9	6,9	4	Opfyldt
1b Geologi i det offentlige rum	12,8	11,3	9,7	14	Opfyldt
1c Geologien i 3 dimensioner	7,7	6,6	4,6	31	Delvist opfyldt

Tabel C – Økonomi, ressourceforbrug og målopfyldelse på Programområde 2 – Vandressourcer.

Programområde 2	R2016	R2017	R2018	B2019	R2019
Årsværksforbrug	67	64	66	63	72
Samlet omsætning (mio. kr.)	62,4	59,9	63,4	67,1	69,5
Heraf bevilling (mio. kr.)	27,6	23,0	22,0	27,6	26,4
Ekstern finansieringsgrad (%)	56	62	65	59	62

Strategiske indsatsområder i 2019	Ressourceforbrug (årsværk)	Omsætning (mio. kr.)	Basismidler (mio. kr.)	Ekstern finansieringsgrad (%)	Målopfyldelse
2a Vand- og stofkredsløbet	45,7	43,8	11,5	77	Delvist opfyldt
2b Bæredygtig grundvandsbaseret vandforsyning	8,8	7,6	1,8	76	Opfyldt
2c Vandet og geologien i byer	5,3	4,5	2,2	50	Opfyldt

Tabel D – Økonomi, ressourceforbrug og målopfyldelse på Programområde 3 – Energiråstoffer.

Programområde 3	R2016	R2017	R2018	B2019	R2019
Årsværksforbrug	90	83	84	73	79
Samlet omsætning (mio. kr.)	85,7	80,1	81,4	71,7	80,7
Heraf bevilling (mio. kr.)	38,5	35,2	37,8	31,3	41,4
Ekstern finansieringsgrad (%)	55	56	54	57	49

Strategiske indsatsområder i 2019	Ressourceforbrug (årsværk)	Omsætning (mio. kr.)	Basismidler (mio. kr.)	Ekstern finansieringsgrad (%)	Målopfyldelse
3a Olie og gas i Nordsøen	14,2	13,6	3,3	76	Opfyldt
3b Grøn energi i undergrunden	12,2	11,6	3,7	68	Opfyldt
3c Olie og gas i Grønland	7,3	7,2	1,2	83	Opfyldt
3d Geologiske og teknologiske modeller for Nordatlanten og Arktiske Ocean	3,7	4,2	3,4	18	Opfyldt

Tabel E – Økonomi, ressourceforbrug og målopfyldelse på Programområde 4 – Mineralske råstoffer

Programområde 4	R2016	R2017	R2018	B2019	R2019
Årsværksforbrug	45	43	45	39	37
Samlet omsætning (mio. kr.)	45,6	41,4	44,9	36,1	48,9
Heraf bevilling (mio. kr.)	22,4	19,3	18,4	16,1	30,5
Ekstern finansieringsgrad (%)	51	53	59	56	38

Strategiske indsatsområder i 2019	Ressourceforbrug (årsværk)	Omsætning (mio. kr.)	Basismidler (mio. kr.)	Ekstern finansieringsgrad (%)	Målopfyldelse
4a Regionale vurderinger af potentielle ressourcer	14,1	12,5	5,0	60	Delvist opfyldt
4b Ressourcevurdering af basale og kritiske mineraler og råstoffer	5,6	4,3	3,8	10	Opfyldt

Tabel F – Økonomi, ressourceforbrug og målopfyldelse på Programområde 5 – Natur og klima.

Programområde 5	R2016	R2017	R2018	B2019	R2019
Årsværksforbrug	38	36	36	28	37
Samlet omsætning (mio. kr.)	35,0	39,8	40,0	32,0	45,3
Heraf bevilling (mio. kr.)	14,5	14,8	12,0	13,4	13,1
Ekstern finansieringsgrad (%)	59	63	70	59	71

Strategiske indsatsområder i 2019	Ressourceforbrug (årsværk)	Omsætning (mio. kr.)	Basismidler (mio. kr.)	Ekstern finansieringsgrad (%)	Målopfyldelse
5a Iskapper og gletsjerdynamik	10,3	12,1	1,8	41	Opfyldt
5b Klimaet i fortid og nutid	4,9	5,0	3,0	60	Opfyldt

Tabel G – Kvantitative resultatindikatorer

Kvantitative Resultatindikatorer	Resultat 2016	Resultat 2017	Resultat 2018	Resultat 2019	Pejlemærke 2019	Afvigelse fra Pejlemærke
Langsigtet videnopbygning⁽¹⁾						
Videnskabelige artikler i internationale tidsskrifter/publikationer med referee, inkl. GEUS' egne serier – point efter bibliometriske scorer	122	261	200	201	160	41
Videnskabelige publikationer i øvrigt (inkl. bidrag til bøger)	42	44	54	48	38	10
Konferencebidrag med abstract (foredrag og posters)	152	98	167	87	155	-68
Forskeruddannelse						
Forsknings-, samarbejdsprofessorer (middel måltal)	5	3	3	6	6	0
ph.d.-grader med GEUS-vejleder	12	11	10	9	12	-3
ph.d.-studerende med GEUS-vejleder	47	44	42	48	60	-12
Løbende faglig opgaveløsning, rådgivning og formidling						
Rapporter – Offentligt tilgængelige (GEUS' rapport-serie og andre rapporter)	75	26	40	50	48	2
Rapporter – Fortrolige	29	24	31	12	45	-33
GEUS-notater (nummererede serier, nogle er fortrolige)	32	49	23	48	56	-8
Generel og populærvidenskabelig formidling	76	49	56	121	124	-3
AI-indikator - Almen interesse i elektroniske medier	100	100	100	100	100	0
Anvendelser af GEUS' Web Map Services (x1.000)	700	248	278	403	260	143

(1): Produktionen af videnskabelige afhandlinger fluktuerer en del, da produkterne generelt er lang tid undervejs inden publicering; der kan være flere års forskydning mellem aktivitet og produkt.

Under emnet ”Langsigtet videnopbygning” er antallet af “Videnskabelige artikler i internationale tidsskrifter/publikationer med peer review” pointsat efter den “værdinøgle”, som Forsknings- og Innovationsstyrelsen har forestået udarbejdelsen af. For yderligere uddybning se Faglige Resultater 2019. I 2018 fik to artikler 3 point, 49 artikler fik to point og endelig fik 117 artikler et point. Det er i alt 201 point – noget over pejlemærket på 160. ”Videnskabelige publikationer i øvrigt” er med 48 ligeledes noget over pejlemærket på 38; heri indgår 30 videnskabelige artikler med “peer review” publiceret i tidsskrifter, der ikke indgår i “Værdinøglen” samt Review of Survey Activities (RoSa – dele af GEUS' egen videnskabelige publikationsserie) med 18 artikler.

GEUS havde seks forskningsprofessorer samt en forskningsprofessor med adjunktur ved udgangen af oktober 2018, hvilket svarer til pejlemærket for 2019. GEUS havde derudover to adjungerede professorer. GEUS' professorplan er revideret i 2018, og fire professorstillinger blev ansat i 2019. Antallet af ph.d.-studerende med GEUS-medvejleder lå i 2018 under pejlemærket på 60, idet der ved udgangen af oktober 2018 var 39 ph.d.-studerende tilknyttet GEUS. I hele perioden 1. november 2017 til 31. oktober 2018 var der i alt knyttet 48 ph.d.-studerende til GEUS. I samme periode afsluttede ni ph.d.-studerende studiet med ph.d.-grad, hvilket er tre færre end pejlemærket for året. Otte ph.d.-studerende med GEUS-medvejleder var i perioden aflønnet af GEUS. En del ph.d.-studerende havde ikke fast arbejdsplads på GEUS. Herudover var GEUS-ansatte medvejledere for 45

specialestuderende i perioden 1. november 2017 til 31. oktober 2018, heraf 30 ved udgangen af oktober 2018. 15 specialestuderende afsluttede i perioden studiet med kandidatgrad, og ingen frafaldt i 2019. Antallet af specialestuderende ved GEUS er ikke en del af resultatopgørelsen. Nedgangen i antallet af ph.d.-studerende fortsatte i 2019 og må tilskrives det vigende fokus på forskeruddannelse hos bevillingsgivere. A

Måltallene for fortrolige rapporter er ikke nået, hvilket sandsynligvis skyldes, at afrapportering af rådgivningsopgaver i stigende grad sker som power point præsentation, evt. suppleret med videnskabelige artikler. Måltallet for GEUS-notater er ligeledes ikke nået, hvilket bl.a. kan tilskrives, at sagsbehandlingen på GEUS i stigende grad sker på anden vis, fx gennem F2 sagsstyringssystemet eller som videnskabelige artikler eller rapporter. Endelig er måltallet for Generel og populærvidenskabelig formidling heller ikke nået, hvilket tilskrives generelt større fokus på videnskabelig formidling.

4.10.2 Tværgående strategisk indsats inden for organisations- og personaleudvikling

Der er for GEUS' tre strategiske indsatsområder inden for organisation- og personaleudvikling opstillet et antal strategiske indsatsområder, som beskriver de områder, der særligt fokuseres på. I Resultatkontrakt 2016-2019 gives en mere detaljeret beskrivelse af de strategiske indsatsområder, og i Faglige Resultater 2019 gives en mere uddybende opgørelse af resultaterne.

Table H – Økonomi, ressourceforbrug og målopfyldelse for indsatsområder vedr. organisations- og personaleudvikling.

Tværgående strategiske indsatsområder i 2019	Ressourceforbrug (årsværk)	Omsætning (mio. kr.)	Basismidler (mio. kr.)	Ekstern finansieringsgrad (%)	Målopfyldelse
9a Øget professionalisering, kompetenceudvikling og rekruttering	6,0	4,4	4,4	0	Delvist opfyldt
9b Forsknings- og innovationshøjde	1,3	1,0	0,6	37	Opfyldt
9c Internationalisering	2,3	3,7	1,2	68	Opfyldt

4.10.3 Opfølgning på GEUS' mål og resultatplan 2019

Tabel I – Mål og resultatplan

Mål	Succeskriterium	Opnåede resultater	Grad af målopfyldelse
1: Fjeldskredsrisiko i Grønland	Det er målet at fortsætte arbejdet med vurdering af risici for fjeldskred ved gennemførelse af analyse af ca. 20 lokaliteter. Disse lokaliteter blev i 2018 – på baggrund af en screening baseret på gennemgang af eksisterende kort- og billedmateriale samt satellitdata – udpeget som særligt kritiske med potentiel risiko for tsunamier i tilstødende byer og bygder. Arbejdet løber fra 2019-2021 og vil blive dokumenteret med detaljerede beskrivelser af alle kritiske lokaliteter med risikovurderinger samt anbefalinger om overvågning og behov for tiltag. For at nå målet vil GEUS i 2019 planlægge og udføre feltarbejde ved de udvalgte lokaliteter samt gennemføre løbende radarsatellitundersøgelser	Arbejdet med vurdering af risici for fjeldskred fortsatte i 2019 med tre feltarbejdekampagner i perioden juli-september. Kampagnerne er afrapporteret i et statusnotat til Styregruppen, hvor der gives en kort oversigt over aktiviteterne i 2019, de foreløbige planer for 2020, ligesom der gives nogle bemærkninger om finansiering og økonomi. Efter aftale med Styregruppen gives der ikke foreløbige konklusioner vedr. risikoen for alvorlige fjeldskred. Dog skal det bemærkes, at der ikke på nuværende tidspunkt er ændret på klassificeringen af de 18 kritiske lokaliteter, herunder at der stadig er uændret meget høj bevægelsesaktivitet ved flere af de kritiske lokaliteter med meget høj risiko i Karratfjorden.	Opfyldt
2: Klimaændringer og afsmeltning af Grønlands indlandsis	Det er målet fortsat at vurdere klimaforandringerne effekt på afsmeltning af indlandsisen gennem overvågning og modellering af Grønlands indlandsis. For at nå målet vil der blive gennemført feltarbejde, dataindsamling og databehandling samt modellering i forbindelse med Program for overvågning af Grønlands indlandsis (PROMICE) og klimamoniteringsprogrammet ved Camp Century.	Gennem overvågning og modellering af Grønlands indlandsis har GEUS bidraget til vurderinger af klimaforandringerne effekt på afsmeltning af indlandsisen. Vejrdata for 2018 er processeret og ligger frit tilgængeligt på promise.dk. Der er udført beregning af årlig massetab for 2018 og resultaterne er offentliggjort i rapport, der også ligger tilgængelig på promise.dk Der er udført feltarbejde og dataindsamling for både PROMICE programmet og Camp Century; disse data ligger også tilgængelige på hjemmesiderne. Modellering af smeltevandsnedtrængning ved Camp Century er ligeledes gennemført.	Opfyldt
3: Bidrage til den grønne omstilling	Det er målet at bidrage til den grønne omstilling gennem fortsat arbejde med grønne energiprojekter, der styrker vores viden om eksempelvis geologiske risici ved dyb geotermi, om udnyttelse af bynær, overfladenær geotermi, om geologisk lagring af varme, om CCS, lagring af gas og evt. nye energiformer (fx brint, metan, syntetiske brændstoffer) mv. For at nå målet vil der fortsat blive arbejdet på igangværende projekter inden for emnet, herunder forskning og rådgivning i forbindelse med nye (dyb) geotermi-licenser, hvor licenshaver måtte have et behov samt løbende opdatering af den WebGIS-geotermi portal, der blev etableret for midler fra Energiforliget 2012. Derudover vil GEUS af-søge muligheder for at igangsætte nye forsknings- og rådgivningsprojekter med udgangspunkt i regeringens klima- og luftudspil, og undersøge mulighederne for at hjemtage nye (internationale) projekter (eksempelvis finansieret fra CLIMIT, EU mv.) vedr. CCS. Endelig vil GEUS, i tråd med den danske energiaftale af 29. juni 2018, bidrage til fortsat optimering af udnyttelsen af de eksisterende kulbrintereserver, som led i finansieringen af den grønne omstilling.	GEUS har i 2019 fortsat rådgivning inden for dyb geotermi og deltaget en række aktiviteter vedrørende overfladenær geotermi i en række ERA-net projekter (GEOTHERMICA og GeoERA netværkene). Derudover har GEUS arbejdet intenst med udformning af et projekt til CCUS – Carbon Capture, Utilisation and Storage, baseret på tidligere formuleret ansøgning til Innovationsfonden. Projektet løber i 2020 og skal kortlægge og evt. iværksætte forsknings- og udredningsinitiativer, der kan bidrage til løsning af klimaproblemerne ved at reducere udledningen af CO2 til atmosfæren. Forsknings- og udredningsindsatsen fokuseres på indledende analyser og undersøgelser i flere parallelle spor, som kan bidrage til et velunderbygget grundlag for en beslutning om, hvilke CO2-reducerende metoder Danmark kan satse på frem mod 2030, samt etablere et kvalificeret grundlag for en EU-ansøgning. Ud over ledelse af projektet (Spør 3: Tekniske barrierer for CCUS i Danmark) vil GEUS primært arbejde med at afdække mulighederne for geologisk lagring.	Opfyldt

4: Rent drikkevand	Det er målet fortsat at drifte grundvands- overvågnings- og pesticidvarslingsprogram- merne i overensstemmelse med gældende krav, samt udvikle hvor muligt. For at nå målet vil der i grundvandsovervå- gningsprogrammet (ud over den årlige rap- portering) specifikt blive udviklet et nyt kon- cept til beskrivelse af den tidlige udvikling af pesticidindholdet i grundvand, samt – af- hængig af finansiering – arbejdet med ud- vikling af nye metoder og teknologier til screening af pesticider i grundvand.	Grundvandsovervågnings- og pesticidvarslingspro- grammerne er gennemført som planlagt. Desuden er et nyt koncept til beskrivelse af den tidlige udvikling af pesticidindholdet i grundet anvendt i den seneste grundvandsovervågningsrapportering, og det er i regi af et projekt om nye metoder og teknologier til scree- ning af pesticider i grundvand besluttet, at GEUS inve- sterer i et HRMS-udstyr, der muliggør screening.	Opfyldt
5: Udmøntning af Olie-Gasstrategien	Det er målet at bidrage til udmøntning og implementering af Olie-Gasstrategien ved at arbejde med de anbefalinger, strategien op- stiller, og hvor GEUS kan bidrage. For at nå målet vil GEUS udarbejde et detal- jeret grundlag til FFL 2020 vedrørende en frikøbsmodel for olie- og gasdata for det danske område. Derudover vil GEUS i sam- arbejde med Energistyrelsen samt indu- strien udarbejde forslag til en standardiseret indberetningsmetode for ressource data samt evt. kommerciel vurdering af felter, fund, prospekter og leads. Endelig vil GEUS vurdere ansøgninger indkommet i forbin- delse med 8. udbudsrunde. Til sidst kan be- mærkes, at GEUS og Energistyrelsen fortsat vil arbejde på at skaffe finansiering til en ressourceopgørelse for det danske område i stil med en tilsvarende og igangværende op- gørelse for det grønlandske område. Forelø- bige erfaringer fra den grønlandske ressour- ceopgørelse kan på sigt anvendes på det danske område.	GEUS har bidraget til udmøntning af Olie-Gasstrate- gien gennem en række aktiviteter. I forbindelse med 8. udbudsrunde har GEUS gennem- ført vurdering af de indkomne ansøgninger inden for fristen. Derudover udarbejdede GEUS i januar et indspil til Finanslovsforslag 2020 vedrørende frikøb af olie- gas data. Der kom dog ikke noget frikøb af olie-gas data igennem på FL2020, og finansiering til en re- sourceopgørelse er heller ikke fundet.	Opfyldt
6: Løsning for Dan- marks radioaktive affald	Det er målet at bidrage til etablering af et fremtidssikret dybtliggende geologisk slut- depot for radioaktivt affald gennem en række detaljerede geofaglige studier. For at nå målet vil GEUS i 2019 udarbejde en grundlæggende geologiske beskrivelse af hele landet i ca. 500m's dybde, der skal danne grundlag for udvælgelse af områder til detalstudier. Dette arbejde vil blive ind- ledt med en gennemgang af ældre arkiv- data. Yderligere vil der blive arbejdet med konceptuelle modelscenarier for stoftrans- port samt udarbejdet en analyse af risiko for seismisitet. Desuden vil fremtidige klimafor- hold bl.a. med fokus på havniveauændrin- ger og istidsscenarier blive beskrevet. Ende- lig vil der blive opstillet kriterier for udpe- gning af områder til detalstudier samt udar- bejdet en plan for feltarbejde og laborato- rieanalyser (2020 og frem).	Nogle aktiviteter er forsinket i forhold til det forven- tede ved udarbejdelsen af Mål- og resultatplan 2019 bl.a. grundet sen vedtagelse af beslutningsgrundlag i Folketinget. GEUS har som forventet udført en række geofaglige studier og derigennem bidraget til identificering af mulige områder for etablering af et fremtidssikret dybtliggende geologisk slutdepot for radioaktivt af- fald. Der er udarbejdet en grundlæggende geologisk kort- lægning og beskrivelse af Danmark i ca. 500m's dybde baseret på eksisterende data. Derudover er der gen- nemført en analyse af risici for seismisitet og en vur- dering af forhold vedrørende mulige fremtidige klima- ændringer. Kriterier for udvælgelse af mulige områder til detail- studier er igangværende, og baserer sig delvist på er- faringer fra tilsvarende udenlandske projekter. Udvik- ling af konceptuelle modeller mht. stoftransport og sensitivitetsstudier er igangsat, og resultater forven- tes i Q3 2020. Udarbejdelse af forslag til områder til detailstudier forventes afsluttet Q3 2020, idet resulta- terne fra modellerne skal indgå udvælgelsen af de mu- lige områder. Udkast til plan for feltarbejde og labora- toriarbejde kan påbegyndes, når områderne for de- tailstudier er udvalgt, og afhænger således af endelige aftaler mellem UFM og de pågældende to kommuner. Afrapportering af pkt. 1-3 afventer færdiggørelse af øvrige geologiske rapporter, således at studierne pub- liceres samtidig, når alle rapporter er færdige, forven- tet Q2 2020.	Delvist opfyldt

7: Effektiv forvaltning af den danske undergrund	Det er målet at sikre en effektiv forvaltning af den danske undergrund, der i dag bl.a. udnyttes til råstofindvinding og vandindvinding. Der er de seneste år opstået en øget interesse for at udnytte den danske undergrund også til andre formål. Dette gælder udnyttelse af termisk energi fra undergrunden, planer om at deponere radioaktivt affald samt energilagring. Denne udvikling har affødt et behov for at bygge en infrastruktur omfattende en database og en 3D geologisk model af den danske undergrund, indeholdende alle oplysninger om naturlige forhold og udnyttelse af den danske undergrund. Et sådant forvaltningsværktøj vil også kunne optimere planlægning af større konstruktionsarbejder, idet der ved etableringen af en sammenfattende geo-database sikres en nemmere adgang til alle tilgængelige data for myndigheder, operatører og borgere. For at nå målet vil der i 2019 blive udarbejdet et fælles udspil i samarbejde med Digitaliseringsstyrelsen indeholdende en 'business-case'. Desuden vil der blive afholdt en workshop med vigtige interessenter.	GEUS har arbejdet for at sikre en effektiv forvaltning af den danske undergrund, der er eksponent for mange konkurrerende interesser som konstruktion, råstof- og grundvandsindvinding, udnyttelse af termisk energi, energilagring, deponering mv. I samarbejde med KEFM indsendte GEUS i februar et oplæg til Digitaliseringsstyrelsen om etablering af en national 3D geologisk model. Oplægget indeholder bl.a. forslag om en ekstern udarbejdet business case. Digitaliseringsstyrelsen foreslog, at udspillet tages op senere på året i forbindelse med det kommende arbejde omkring strategi for dataanvendelse i den offentlige sektor. Hele processen omkring strategi for offentlige data er blevet forsinket pga. regeringsskiftet, men DIGST har indhentet initiativ-forslag fra KEFM og andre og bedt om en prioritering af forslagene i starten af 2020.	Delvist opfyldt
8: Skabe værdi med data	Det er målet at data skal være let tilgængelige for omverdenen. Sammen med en række slutbrugere og dataleverandører vil GEUS i 2019 igangsætte et projekt, der sigter mod en modernisering af Jupiter, den fællesoffentlige, landsdækkende database for borerer samt grundvands- og drikkevandsdata. Derudover vil GEUS bidrage til etablering af et Hydrologisk Informations- og Prognosesystem, der skal sikre let adgang til datasæt og værktøjer til slutbrugere (fx kommunerne) til vurdering af klimaændringer mv. For at nå målet vil GEUS tage udgangspunkt i anbefalinger fra tre arbejdsgrupper, der blev nedsat i 2018. Arbejdsgrupperne er sammensat af repræsentanter fra Miljøstyrelsen, Danmarks Miljøportal, KL, Danske Regioner, DANVA og Danske Vandværker med henblik på gentænkning af Jupiter frem mod en mere brugervenlig og opdateret dataplatform. Såfremt finansieringen falder på plads i løbet af første halvdel af 2019, vil der blive arbejdet med projektorganisering og igangsættelse af et flerårigt 'Jupiter reformationsprojekt'. Indsatsen i HIP-projektet afhænger af kontraktforhandlinger primo 2019.	GEUS har arbejdet med øget tilgængeliggørelse af data, bl.a. ved at bidrage til etablering af Hydrologisk Informations- og Prognosesystem (HIP) og ved igangsættelse af et projekt, der sigter mod en modernisering af Jupiter. I HIP er der arbejdet med opsætning af de terrænnære hydrologiske forhold for landsdækkende numerisk model i 100x100m. Der er arbejdet med detaljering af bl.a. vandløbsnetværk, jordtyper, drænsopsætning og arealanvendelse, som indgår i modellen. Herudover er udvalgte IPCC klimascenarier nedskaleret til hydrologiske forhold i Danmark, så de kan benyttes som input til modellen og til øvrige modeller. Tre arbejdsgrupper, nedsat i 2018 med henblik på gentænkning af Jupiter, har udarbejdet rapport med anbefalinger til en opdateret og mere brugervenlig dataplatform. Der er desuden udarbejdet en finansieringsplan med scenarie-opdelte løsningsmodeller og overordnede budgetestimater for Jupiter-reformationen med henblik på indspil til bl.a. FFL20. Det lykkedes dog ikke, at få projektet på finansloven for 2020, men der arbejdes videre med at finde finansiering fra andre puljer i det kommende år. Der er dog sammen med forskellige aktører igangsat småprojekter, der alle bidrager til løsning af nogle af Jupiter-reformationens delopgaver.	Delvist opfyldt
9: Overgang til statslige administrative systemer samt til Statens IT	Det er målet at gennemføre en succesfuld overgang til de nye statslige administrative systemer uden væsentlige konsekvenser for driften af GEUS. Derudover er det et mål at få GEUS klaggjort til overgang til Statens IT. For at nå målet vedrørende overgangen til de nye statslige administrative systemer, skal der gennemføres et forberedelses- og analyseprojekt, der afdækker compliance i forhold til de nye systemer og tilrettelægger evt. ændringer i rammer, processer og roller. Endvidere skal der gennemføres mindst tre konkrete implementeringsprojekter, således at nyt budget-, HR- og tidsregistreringssystem kommer på plads.	Mål 9 betragtes delvist nået. GEUS har hele 2019 arbejdet intensivt med overgang til de nye statslige administrative systemer og med klagføring af overgang til Statens IT. Det er i 2019 lykkedes at udvikle og implementere en grundlæggende ny økonomimodel for GEUS, der er taget i brug i forbindelse med grundbudgetteringen i 3. og 4. kvartal 2019. Det er lykkedes at implementere et nyt tidsregistreringssystem rettidigt, så systemet var fungerende og i drift 1. januar 2020. Det er lykkedes at implementere Statens HR rettidigt, så systemet var fungerende og i drift primo december 2019. Systemet har behov for fortsat implementering via MODST, og implementering fortsætter derfor minimum frem til 1. maj 2020. Forsat implementering	Delvist opfyldt

	For at nå målet vedrørende overgang til Statens IT, vil der ske en kortlægning af og udarbejdelse af retningslinjer for den mest effektive overgang.	skyldes ændringer i MODST' leverancer og er uden for GEUS' kontrol. Det er lykket at gendesigne GEUS' egenudviklede projektstyringsværktøj Provider, så dette kan udstille data fra de nye systemer. En ny version af Provider ventes i drift i februar 2020. Det er lykket GEUS at oprette et nyt regnskab inklusive ny bankaftale og opsætning af Navision, RejsUd og IndFak, så systemerne er i drift pr. medio januar 2020. Det er ikke lykket at etablere et nyt budgetsystem inden for tidsrammen. Det skyldes, at MODST mod forventning ikke har kunnet levere et system, der var kompatibelt med centrale krav til GEUS' fremadrettede økonomistyring, ligesom systemet ikke kan håndtere avanceret aliasstyring og projektstyring via sags- og ressourcemodulerne i Navision. Der er aftalt et udviklingsarbejde med MODST i 1. halvår 2020 med henblik på at afklare, om der kan udvikles en version af systemet, der møder GEUS' krav i tilstrækkelig grad. GEUS har opsat en midlertidig budgetstyring via Navisions sags- og ressourcemoduler sammen med en kodet Excel-front end. Det vurderes, at dette setup kan fungere som budgetsystem i 2020 og kan anvendes til at udarbejde grundbudget 2021, om nødvendigt. Der er udarbejdet en mængde procesbeskrivelser og vejledninger til støtte for de nye systemer og afledte nye processer. Der vil blive udarbejdet flere procesbeskrivelser mv. gennem 2020. Det samlede projekt vil håndtere en stor mængde bemærkninger fra Rigsrevisionen og sikre, at statslige regler for økonomistyring overholdes, ligesom driften på sigt vil effektiviseres.	

GEUS' ORGANISATION 2019

